

T R A N S K R I P T
17. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 30.11.2007. GODINE , S POČETKOM U 14,40 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

I, gospodo poslanici, poštovani gosti, otvaram 17. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, kao što znate, 17. novembra ove godine u teškoj saobraćajnoj nesreći poginuo je gospodin Ivo Lozančić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, bio je u više mandata.

Pozivam vas da minutom ćutanja odamo počast preminulom gospodinu Ivi Lozančiću.

/ODAVANJE POČASTI/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Slava mu! Prema izvještaju službe konstatujem da je sjednici prisutno 38 poslanika, 25 iz Federacije BiH i 13 iz RS-a. Konstatujem da sjednica ima kvorum za punovažan rad i odlučivanje.

Prije nego što pređemo na raspravu o dnevnom redu, dozvolite mi da u okviru prethodnog pitanja elaboriramo jednu inicijativu. Naime, radi se o inicijativi Centra za terapiju i rehabilitaciju „Vive žene“, a vezana je za obilježavanje međunarodnih dana borbe protiv nasilja nad ženama koji se u svijetu obilježavaju od 25. novembra do 10. decembra ove godine. Na sjednici Proširenog kolegijuma Doma, gospođa Hadžiahmetović je inicirala da se i Parlament BiH uključi u kampanju koju je iniciralo Vijeće Evrope u podrški borbi protiv nasilja. Nadam se da nemate ništa protiv da i u ime Kolegijuma i u vaše ime konstatujem da se Parlament BiH pridružuje ovoj kampanji i pozivam sve institucije države i entiteta da svako u okviru svojih nadležnosti preduzme sve aktivnosti na uspostavljanju pravnog i svakog drugog

ambijenta kako bi se obezbijedilo efikasno sprečavanje nasilja nad ženama, ali i svi drugi oblici nasilnog ponašanja u našoj zemlji.

Ako neko ima potrebu ili želju da o ovome nešto kaže, ja ću dopustiti. Ako ne, dame i gospodo, ovu sjednicu sazva sam u skladu sa članom 62. stav (3) Poslovnika ovog doma. Dakle, po hitnom postupku. Razloge za ovakav način sazivanja, nadam se, nije potrebno posebno obrazlagati ni vama, uvažene dame i gospodo poslanici, a ni našoj javnosti. Jer prethodnih dana sve oči su bile usmjerene na Parlament BiH i od nas se očekivalo da napravimo taj tako važan korak da se dogovorimo o Poslovniku Predstavničkog doma kao i o Poslovniku Doma naroda, kako bi se krenulo dalje u razrješavanje novonastale političke krize u BiH.

Znači, u skladu sa ovom situacijom, vi ste dobili poziv za hitno sazivanje ove sjednice, sa sljedećim predlogom dnevnog reda:

1. Zahtjev poslanika Milorada Živkovića, Nike Lozančića i Beriza Belkića za razmatranje Prijedloga izmjena i dopuna Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika;
2. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o olakšicama kod izdavanja viza,
 - b) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole.

Otvaram raspravu o dnevnom redu. Ko se prijavljuje za raspravu? Uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, ja bih, uvažavajući specifičnu težinu obje tačke dnevnog reda, predložila da prvo razmatramo tačku 2. s obzirom da Predsjedništvo treba da da u toku današnjeg dana i saglasnost u završnom činu ratifikacije. Ukoliko je to svejedno, ja bih molila, ako je to moguće.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Mi smo se u Kolegijumu dvoumili. Više smo, iskreno govoreći, nastupili kao administrativci, pa zato što je bio zahtjev po 127. Međutim, nemamo ništa protiv ako se Dom izjasni o tome, mi ćemo vaš prijedlog staviti na glasanje.

Da li se neko još javlja povodom tačaka dnevnog reda?

Uvaženi poslanik Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, cijenjeni prisutni,
u skladu sa članom 65. stav (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, dajem prijedlog da današnju sjednicu dopunimo sa sljedećom tačkom dnevnog reda koja je u direktnoj vezi sa ovim ponuđenim dnevnim redom.

Naime, predlažem da tu tačku dnevnog reda naslovimo na sljedeći način: *Razmatranje sadržine pisma predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH kojeg je uputio generalnom sekretaru Vijeća Evrope 21. novembra 2007. godine i usvajanje zaključka u vezi sa navedenim pismom.*

S obzirom da se predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH obratio generalnom sekretaru Vijeća Evrope sa nizom dezinformacija o stanju i prilikama u BiH kao i da se upustio u neprimjereno i avanturističko tumačenje mandata visokog predstavnika, neophodno je da se najviši organ zakonodavne vlasti u ovoj zemlji ogradi od ovakvog komuniciranja sa predstavnicima Vijeća Evrope. Posebno je indikativna činjenica da se predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine 21. novembra ove godine nije obratio u svoje lično ime već naprotiv na kraju pisma navodi da je to u pitanju, citiram: 'Naš poziv na poštivanje pravde i demokratije.'

Zbog toga je nužno postaviti nekoliko principijelnih pitanja. U čije ime se predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH obratio generalnom sekretaru Vijeća Evrope? Koliko znam, u moje ime, u ime kolega iz SDP-a, nije, ne znam za ostale!? Da li je za sadržinu pisma konsultovao ostale članove Kolegija Predstavničkog doma? Ako nije, zašto se niko od ostalih članova Kolegija nije ogradio od ovog pisma? Zatim, da li se ovakvim načinom rada inaugurira nova praksa da se mimo, naglašavam, znanja, saglasnosti i odluka Parlamenta jednostrano informišu predstavnici Vijeća Evrope i drugi predstavnici stranih zemalja. I na kraju, da li je predsjedavajući Predstavničkog doma ovlašteni predstavnik koji treba da Vijeću Evrope tumači Opći okvirni sporazum za mir BiH, Aneks X pomenutog sporazuma i mandat visokog predstavnika?

Posebno zabrinjava krajnje jednostrano i netačno informisanje i predstavljanje političkog raspoloženja i razmišljanja većine građana BiH u vezi sa odlukom o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara koji je donio visoki predstavnik. Očigledno je da se radi o dezinformisanju generalnog sekretara Vijeća Evrope bez bilo kakvog stava, mišljenja ili preporuke Parlamentarne skupštine BiH. S obzirom da je ovakvim činom nanesena šteta ugledu i dignitetu Parlamentarne skupštine, ali i šteta u komunikaciji BiH sa Vijećem Evrope zbog netačnog prikazivanja stanja u zemlji, najmanje što mi kao poslanici danas možemo učiniti jeste ograđivanje Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH od ličnih ocjena i stavova predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Milorada Živkovića.

Također treba istaći da je predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH pored svih drugih propusta grubo prekršio i Poslovnik Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH. Naime, članom 27. navedenog poslovnika precizno su utvrđene dužnosti predsjedavajućeg, iz čega se jasno može zaključiti da je pismo od 21. novembra 2007. godine izvan poslovnčkih ovlaštenja i dužnosti predsjedavajućeg.

I na kraju, naravno, može se postaviti pitanje: Zašto se predsjedavajući Predstavničkog doma obratio generalnom sekretaru Vijeća Evrope, kada je isti vrlo jasno izložio svoje stavove u obraćanju Parlamentarnoj skupštini BiH na 6. zajedničkoj sjednici 30.10. ove godine. Tom prilikom i sam generalni sekretar Vijeća Evrope je istakao i citiram ga: 'Postojeće ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da ne ulazite u elaboraciju vaše tačke dnevnog reda.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Dobro.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Po tom istom članu 65. stav (2) predložite tačku dnevnog reda i o tome ćemo se izjasniti.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Predlažem, dakle rezimiram, predlažem tačku dnevnog reda, dostavljam materijal, obrazloženje, dostavljam Prijedlog zaključka, dostavljam kao prilog za raspravu integralni tekst pisma predsjedavajućeg gospodina Milorada Živkovića od 21.11. Dostavljam u pisanoj formi odmah, dakle sada, obraćanje generalnog sekretara Vijeća Evrope Teri Dejvisa i pozivam sve kolege u Parlamentu da vidimo hoćemo li mi ovdje biti subjekti koji se o nečemu pitaju ili ćemo biti objekti u nečijim pismima za koja niko od nas nije ni konsultovan niti pitan. Dakle, da ne širim dalje, dostavljam sve u pisanoj formi i predlažem da se ovo uvrsti u dnevni red.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Je li to bilo sve ili imate još nešto o dnevnom redu?

DENIS BEĆIROVIĆ:

To je to.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, mi imamo danas prijedlog dnevnog reda koji sadrži dvije točke: jedna je Poslovnik i druga točka je ratificiranje ... sporazuma, od kojih je jedan vrlo značajan za BiH. Radi se ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas možete li malo glasnije, ne čuje se ovo.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

... radi se, dakle, o sporazumu o ratificiranju, dakle, radi se o ratificiranju Sporazuma o viznim olakšicama što je vrlo značajno za BiH. S obzirom na značaj i Poslovnika i Sporazuma, ja prihvaćam da se o njima vanredno raspravlja, ali s obzirom da ove dvije točke dnevnog reda nisu bile u planu za najavljenju sjednicu, 17. sjednicu, koja je trebala da se danas održi, ja dakle, prihvaćajući i shvaćajući ozbiljnost i značaj i ove situacije i krize kako imamo, predlažem da, ipak, ovo naslovimo kao nekom vanrednom sjednicom. Ovo nisu normalni uslovi, nije normalno pripremljena sjednica i ona ima, po svemu sudeći i po svim karakteristikama, jedan vanredni značaj.

Dakle, ne radi se o 17. sjednici, koja je bila zakazana s dnevnim redom koji smo imali, temama o kojima smo danas trebali raspravljati, nego se radi o potpuno novim temama, novom sadržaju sjednice.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

To je vaša ključna primedba? Naime, u Poslovniku nema navedeno da se može zakazivati nekakva posebna ili specijalna sjednica i mi smo sa tehničkom službom našeg doma odlučili da je naslovimo zato što redoslijedom dolazi 17., a da 17. koju smo već zakazali sa predloženim dnevnim redom kao što ste dobili ovdje u obrazloženju naslovimo kao 18. i koja će se, najvjerojatnije, evo sad da obavijestim poslanike, održati 12., ako se ne bi u međuvremenu dešavale druge stvari.

Uvaženi poslanik Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Ne znam da li sam bio jasan. Meni je poznat Poslovnik i znam da nemamo, ali sam htio da i mi shvatimo, i da i vi kao Kolegij obrazložite sazivanje ove sjednice vanrednom situacijom. Dakle, nije sazvana sjednica, neće se održati sjednica onakva kako je sazvana da se razmatra dnevni red 17. sjednice, za koju smo bili pripremljeni, nego dobijamo danas na raspravu nešto što je kucano i dostavljeno pod današnjim datumom. Evo, to da budemo svjesni toga.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Mi smatramo da smo ispoštovali Poslovnik i da je sjednica zakazana u skladu sa Poslovnikom. Vi, ako imate nakakav prijedlog, slobodno dajte, mi ćemo se prema tom prijedlogu izjasniti.

Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, ja nemam primjedbi na dnevni red, ali želim prokomentarisati prijedlog kolege Bećirovića. Naime, mene ovo pismo podsjeća na neko drugo pismo koje su dva člana Predsjedništva pisali generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.

Pa onda svi pišu, izgleda, neka pisma, pa vjerujem da i članovi Kolegija odlučili da se ponašaju kao članovi Predsjedništva, pa da i oni malo dopisuju se. Dakle, ... pristaću da raspravljam o ovome onog momenta kad prije toga budem raspravljao o načinu obraćanja članova Predsjedništva, pojedinih članova Predsjedništva, i pisanja pojedinih članova Predsjedništva međunarodnim institucijama.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bećirović. Vjerovatno replika ili netačan navod.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Replika gospodinu Novakoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Vrlo kratko. Ja nisam član Predsjedništva BiH, ali jesam član Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Ako se neko obraća u moje ime, hoću da znam da li je to uradio uz moju preporuku, saglasnost ili neku odluku ili nije. Prema tome, to su dvije odvojene stvari i, ponavljam, dostavio sam Prijedlog zaključka, Prijedlog obrazloženja, oba teksta u integralnoj formi i očekujem da se ona podijele svim poslanicima prije izjašnjavanja, u skladu s Poslovnikom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Kalabić: replika.

DRAGO KALABIĆ:

Dame i gospodo, poštovani predsjedavajući, iako sam smatrao da ćemo ovu raspravu oko dnevnog reda brzo završiti, međutim, očito da ima potrebe da reagujemo najblaže ovako nekorektne prijedloge. Mislim da bi gospodin Bećirović sa svojim prijedlozima dobro došao onim snagama u BiH koje žele da problematiziraju svaku stvar. I to on to sad radi dobro i tu sad tjera tu vodu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da se pridržavamo tačke dnevnog reda.

DRAGO KALABIĆ:

Ne možemo prihvatiti ovakav prijedlog i nećemo prihvatiti ovakav prijedlog tačke dnevnog reda. Predsjedavajući je radio po pravilima po Poslovniku, po pravilima dobrog ponašanja i ni sa kim se nije dopisivao već je uradio ono na šta ima pravo. Ono što želi gospodin Bećirović, to je upravo ono što je ovaj kolegij izbjegao proteklih mjesec dana i trudio se da ovaj parlament liči na Parlament, a ne da se svaka stvar problematizuje na ovaj način, pogotovu sa neistinama. To da se vas pojedinačno neće pitati ono što radi predsjedavajući u skladu s Poslovnikom – to vama piše. Vi imate svoja prava, ali, vi, očito, tražite nešto više od prava koja su predviđena ovim poslovnikom; onda bi se vi zvali predsjedavajući, a s obzirom da vi pripadate onom dijelu socijaldemokratije koji je sada tamna mrlja u ovom dijelu svijeta, onda vi, kada budete predsjedavajući, vi ćete onda imati pravo, vjerovatno. Ja nikad neću sporiti vama da pišete pismo kao predsjedavajući, ali da naređujete predsjedavajućem i ulazite u njegovu vrstu korespondencije i koji ne osporava niko drugi. Ja mogu prihvatiti da vi imate pravo na komentar, ali da to bude tačka dnevnog reda – pa to je smiješno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja bih zamolio poslanike da o tačkama dnevnog reda, molim vas, ne raspravljamo, da ih predložimo. Ako ih usvojimo, o tome ćemo otvoriti raspravu, jer očigledno da... neko želi raspravu u vezi sa time.

Replika je, uvaženi poslanik Bećirović, izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ko je crna ili tamna mrlja u ovoj zemlji, u ovom regionu, i u ovom kontinentu – neće odlučivati ni procjenjivati ni gospodin Kalabić, a ni ja. Postoje već ljudi koji su se o tome izjasnili i rekli ko je crna mrlja i u ovoj zemlji. Tako da o tome ne želim raspravljati.

Vraćam se na temu. Ja sam, dakle, postavio nekoliko principijelnih pitanja. I mi bi voljeli danas da dobijemo odgovor na njih.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uredu, čuli smo ta pitanja, možemo li poslije toga?

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ne ponavljam pitanja već repliciram. U čije ime se neko obraća, da li je moguće da se kaže u pismu da je to naš poziv, a da mi za to ne znamo?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo govorite, ponavljate, molim vas da ...

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ne ponavljam već ističem jednu ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ponavljate.

DENIS BEĆIROVIĆ:

...principijelnu stvar koju mi moramo danas raščistiti! Ne ponavljam kad kažem da ovo je danas jedan trenutak kada mi svi u Parlamentu BiH treba da pokažemo hoćemo li pokleknuti pred uvođenjem parlamentarne anarhije u kojem će svako od nas pisati šta hoće i kako hoće i kome hoće u Evropi i svijetu ili ćemo se dogovoriti da radimo prema Poslovniku i da, eventualno, u ime Parlamenta donosimo i pišemo odgovarajuća pisma, tek kada dobijemo saglasnost. Suština je dakle u tome da se neko obraćao u naše ime, a da nas nije pitao za to.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas nemojte, nemojte zloupotrebljavati dobru volju da svima damo mogućnost replike, da ovu sjednicu pokušamo staviti na način da se vaš prijedlog stavi, da se vaš prijedlog stavi na glasanje.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, još uvijek sam u okviru Poslovnika kad je riječ o vremenu predviđenom za repliku i završavam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da, ali ste prekršili kad ste govorili o dnevnom redu.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Dakle danas, molim vas, nemojte me prekidati, u Poslovniku sam, dakle imamo tri minute za repliku. Ponavljam završnu rečenicu: tražimo, dakle, da vidimo može li se neko obraćati u ime poslanika Predstavničkog doma, iznositi vrlo ozbiljna stajališta i stavove, a da o tome ne pita Predstavnički dom. Ako može, danas koji svi misle da može tako, neka glasaju, pa ćemo ući onda u jednu praksu koja neće, ja vjerujem, nikome donijeti dobro.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi drugi zamjenik predsjedavajućeg gospodin Belkić je htio da ispravi netačan navod.

BERIZ BELKIĆ:

Možda nije ni ispravka netačnog navoda nego informacija. Dakle, kad je riječ o Kolegiju, ja sam to pitanje postavio i mi smo to raspravili na Kolegiju i dobio sam informaciju da je pisano u ime – lično ime.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Molim vas dopustićemo da se gospodin Bećirović javi za riječ u vezi sa replikom, iako mislim da je kolegijalno da se i ostalima da mogućnost da govore o tačkama dnevnog reda.

Poslanik Bećirović, izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Hvala.

Nadam se da su se stekli uslovi da možemo nastaviti. Zahvaljujem se zaista gospodinu Belkiću na ovoj informaciji, mislim da je ona korisna i ja u ovom trenutku samo mogu podebljati svoj prijedlog da ovo uvrstimo u dnevni red, iz prostog razloga što smo sada čuli da to pismo koje je pisano u ime nas nije čak usaglašeno ni među tri člana Kolegija. A podsjećam, i svi ste dobili, ja ne znam zašto već se to ne kopira i ne dostavlja poslanicima. Na kraju pisma se navodi da je to naš poziv, a, evo, vidimo sada vrlo jasno izlaganje gospodina Belkića da čak ni ta tri člana Kolegija nisu usaglasila to pismo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da ne otvaramo raspravu. Ako ima potrebe, ako Parlament traži od mene, ja ću se o tome izjasniti ... i onda će biti sve objašnjeno, a ako ima potrebe o tome da raspravljamo.

Uvaženi poslanik Okolić se javio prvi za riječ. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, predstavnici međunarodne zajednice, sredstava informisanja, dragi gosti, ja sam htio samo da pomognem u rešavanju ovih sada momenata na kojima džaba gubimo vrijeme. Gospodin Bećirović ima puno pravo da kandiduje

tačku dnevnog reda, ali mi smo otvorili tačku dnevnog reda i počeli da diskutujemo. Ja vas molim da usmjerite ka tome da stavite na glasanje ko je za uvrštavanje, onda ćemo otvoriti diskusiju, ali nemoj da sad, nismo ni uvrstili tačku dnevnog reda u dnevni red, mi raspravljamo i počeli smo duboko već ulaziti u suštinu i izazivati replike i gubimo vrijeme bez potrebe. Molim vas, kao predsjedavajućeg, znači, dajte na glasanje zajedno sa dnevnim redom ko je za tu tačku! Ako bude na dnevnom redu, i ja ću o njoj raspravljati, ako ne bude, nemamo potrebe da ulazimo u ovakve diskusije.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja vas molim da mi pomognete da na takav način krenemo vođenju ove sjednice. Vjerujte da nije lako da kad poslanici traže riječ za repliku koja nije u Poslovniku regulisana koliko ima pravo puta da se javi da je meni teško da ne dam riječ. Ali nemojte zloupotrebjavati dobru volju i želju da to što u Poslovniku piše iskorištavate.

Uvaženi poslanik Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, moja je sugestija da se zaista okrenemo dnevnom redu i, ukoliko je to moguće, prvoj tački dnevnog reda. Ja sam očekivao da ćemo svi u ovom parlamentu jedva dočekati početak ove sjednice, nakon neki dan što smo proveli cijeli dan ovdje hodajući po hodnicima i pitajući se šta će biti.

Ja imam sada utisak da postoje neki ovdje u ovom parlamentu koji se ne raduju činjenici da smo mi na pragu da iziđemo iz jedne političke krize koja je nastala iz ovih ili onih razloga i imam osjećaj da bi danas mogli da napravimo taj posljednji korak koji bi značio evo početak bržeg razrešavanja krupnih pitanja u BiH.

Ja mislim da je javnost dobro upoznata da je i Evropska komisija spremna, ako se Parlament usaglasi oko Poslovnika, da prihvati Akcioni plan za reformu policije, kao evo dovoljan uslov da bi se već u toku, možda, i ove godine stekli uslovi za parafiranje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Ja vas pitam da li za BiH ima preče aktivnosti od ove aktivnosti, bilo čije pismo i bilo kakvo pismo. Uvijek ćemo imati vremena da raspravljamo o pismu na ovaj ili onaj način i svaki poslanik ima pravo da traži da se nešto uvrštava u dnevni red, ali, zbog važnosti onoga što danas imamo na dnevnom redu, moja je sugestija da završimo ovaj posao, da se skoncentrišemo na taj poslovnik, da vidimo je li on zaista dobar, je li on zaista dobar, je li svima odgovara i da već sutra, evo već danas, pošaljemo jednu ohrabrujuću poruku našoj javnosti! Ovako, ako se budemo zapetljavali šta je ko rekao i da li je nešto precizno ili neprecizno napisao u proteklom periodu, bojim se da ćemo se vrtiti u vrzinom kolu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema više; uvaženi poslanik Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC:

Poštovane kolege, ja imam zaista potrebu. Mislim da ... očekivanje javnosti od ove sjednice nadilazi daleko analiziranje pisama kojih je bilo i koja naravno zavređuju pažnju i koja treba analizirati. Međutim, ja mislim da je Kolegij Predstavničkog doma sasvim u skladu sa Poslovnikom postupio i da je dva pitanja koja su zaista vremenski striktno vezana stavio na dnevni red i da javnost očekuje da mi ta pitanja riješimo, jer su dobrom mjerom i našom krivicom dovedena u cajtnot.

Naime, hoću da podržim prijedlog kolegice profesorke Hadžiahmetović da se pitanje davanja saglasnosti za parafriranje Sporazuma o viznim olakšicama stavi kao prva tačka dnevnog reda i mislim da je to jednostavno neophodno. Naime, ukoliko do kraja radnog dana ovog mjeseca, potpisan od strane Predsjedništva, Sporazum stigne u Evropsku komisiju, Sporazum se primjenjuje od nove godine. Ako stigne sutra ili prekosutra, primjenjuje se od februara. Na taj način produžavamo agoniju naših građana za čitav mjesec dana i poskupljujemo troškove naših građana, taj mjesec dana za duplo.

Dakle, podržavam prijedlog i molim vas da stavimo tu tačku i da konačno krenemo rješavati ova pitanja, jer to građani od nas očekuju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema niko da se javi za raspravu, zaključujem raspravu. I stavićemo po redoslijedu prilaganja prijedloge.

Prvo ide prijedlog uvažene poslanice Hadžiahmetović, koja predlaže da se tačka 2. predloženog dnevnog reda *Davanje saglasnosti za ratifikaciju pod a) i b)* stavi kao 1. tačka dnevnog reda, a da se 1. tačka dnevnog reda *Zahtjev za izmjenu i dopunu Poslovnika* stavi kao druga tačka dnevnog reda.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete da glasate sad!

„Za“ 36, „protiv“ jedan, „suzdražnih“ nije bilo, sa dovoljnom – moraćemo ponoviti ovo glasanje. Tehnički problem. Znači, nekoga u sali nema, a prikazuje da je glasao „protiv“. Je li to? Da, profesor!

BRANKO DOKIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem na ovoj primjedbi. Drugi prijedlog je bio prijedlog uvaženog poslanika Denisa Bećirovića koji traži da se u dnevni red pod 3. stavi tačka dnevnog reda koja glasi: *Razmatranje sadržine pisma predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH kojeg je uputio generalnom sekretaru Vijeća Evrope 21.11.2007. godine i usvajanje zaključaka u vezi sa navedenim pismom.*

Ne može, pošto smo krenuli ..., nije to poslovnička nikakva intervencija. Recite mi koji član Poslovnika? Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Pošto je utrošeno jako puno vremena, čovjek je pripremio materijale, možemo li sačekati prije izjašnjavanja da se podijele ti materijali? To je dvije-tri minute.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Mislite da će to nešto promijeniti?

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Pa trebalo bi, inače nismo trebali raspravljati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Možemo li riješiti ovu situaciju ovako: da pitamo Dom hoćemo li sačekati da se ti materijali podijele, ili ima potrebe, ili da glasamo? Molim?

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Ali evo, dobili su!

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili su, je li? Ja sam mislio da ćete to vi govoriti.

Molim vas da se pripremite za glasanje o inicijativi gospodina poslanika Bećirovića.

Molim Dom da glasa. Sad!

„Za“ 13, „protiv“ 23, „suzdržan“ jedan.

Nije bilo opšte većine za stavljanje; nadam se da ćete uzeti listing od ovoga. Zahvaljujem.

Konstatujem da smo usvojili sljedeći

DNEVNI RED

1. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:

- a) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o olakšicama kod izdavanja viza,
- b) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole.

2. Zahtjev poslanika Milorada Živkovića, Nike Lozančića i Beriza Belkića za razmatranje Prijedloga izmjena i dopuna Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda:

Ad.1. Davanje saglasnosti za ratifikaciju

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili ste Izvještaj naše komisije. Otvaram raspravu. Izvolite.
Ako se niko ne javlja; uvaženi poslanik Matić, izvolite.

SLAVKO MATIĆ:

Gospodine predsjedatelju, uvažene dame i gospodo zastupnici, vrlo kratko. Povjerenstvo za vanjske poslove, uvažavajući značaj navedenih sporazuma i vrlo kratko vrijeme koje je preostalo da nakon njihove ratifikacije građani BiH mogu uživati pozitivnosti viznih olakšica, Povjerenstvo za vanjske poslove jednoglasno je predložilo ovom uvaženom domu da se da suglasnost za ratifikaciju i jednog i drugog sporazuma.

Osim ovog pozitivnog mišljenja, želim izvijestiti ovaj uvaženi dom da je Povjerenstvo za vanjske poslove usvojilo i zaključak sa dvije točke, u kojima izražavamo nezadovoljstvo kao povjerenstvo zbog sporosti procesa i procedure od dana potpisivanja Sporazuma 18.9.2007. do ratifikacije, a ta sporost dovela je u opasnost i rizik da BiH i njeni građani ne dođu u prigodu da mogu koristiti prednosti viznih olakšica i tražimo cjelovitu informaciju od Vijeća ministara zašto se kasnilo u toj proceduri od potpisivanja Sporazuma do ratifikacije?

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zaključujem raspravu. Kako nije otvorena? Otvorena je rasprava, pa sa Izvještajem komisije je otvorena rasprava! Je li se još neko javio za raspravu?

Uvaženi poslanik Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Drago mi je što sam čuo od predsjednika Komisije ovakvu jednu opasku, ali sam očekivao da se ta opaska napiše i u Izvještaju Komisije koji smo danas dobili. Ja, zaistada bih štedio vaše vrijeme, želim iskreno da uputim najozbiljniju kritiku prema Vijeću ministara zbog ovakve situacije da nas dovede 5 minuta do 12 za ratifikaciju ovakvog sporazuma vrlo važnog za građane BiH!

Evo, u suštini podržavam ... diskusiju kolege Matića, s tim što ozbiljnu primjedbupućujem i našoj Komisiji za vanjske poslove što ovo nije napisala u svom zvaničnom izvještaju.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja želim reći da i kao član Komisije za vanjske poslove: mi smo, upravo na moj prijedlog, usvojili jedan zaključak koji, nažalost, ne znam iz kojeg razloga, nije dostavljen poslanicima. A, u zvaničnom Izvještaju Komisije za vanjske poslove, pred Predstavničkim domom trebalo je da se nađe i to pitanje, jer smo ga zaključili.

Podsjećam, i to smo rekli na Komisiji, a sada govorim i kao poslanik, željeli smo da izrazimo otvoreno nezadovoljstvo u vezi sa neodgovornim pristupom Vijeća ministara navedenim sporazumima, jer se odgađanjem razmatranja i usvajanja ovih dokumenata građani BiH dovode u izuzetno tešku poziciju.

Također, tražili smo da Vijeće ministara ubrza aktivnosti s ciljem približavanja BiH evropskim integracijama. Međutim, postavlja se pitanje jesmo li mi svi u ovoj zemlji, uključujući i ovaj parlament, morali baš da dođemo u poziciju da nam je ostalo pola dana da usvojimo i na jednom i na drugom domu ove sporazume, kako građani BiH ne bi došli u poziciju u kakvu bi mogli da dođu. Podsjećam, a to smo čuli i na ovoj komisiji, da bi vize u tom slučaju, ako to u ovoj preostaloj polovici dana ne bude realizirano, mogle da poskupe duplo za građane BiH. Na moje pitanje da li je iko napravio ekonomsku kalkulaciju koliko će to koštati građane BiH, koliki je prosjek mjesečnih izdavanja viza, nažalost, nisam mogao dobiti odgovor, kao ni odgovor ni hoćemo li napokon u ovoj zemlji utvrditi nečiju odgovornost. Ako u ovoj zemlji Vijeće ministara nije u stanju da uradi barem ovakve stvari kao što je potpisivanje ovih sporazuma, postavlja se pitanje šta radi to Vijeće ministara, kakvu oni politiku provode i da li ono služi građanima ove zemlje.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ:

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Ja Źelim zaista da potvrdim ovo Źto kolega iznosi: da smo mi, prije zasjedanja na ovoj sjednici, imali sjednicu Komisije i da smo donijeli dva, odnosno, tri zakljućka, koji su trebali biti sastavni dio ovog izvjeŹtaja ili posebni; da će doći, sad je to tehnika koju tamo treba razraditi, ali zaista smo izrazili svoje neslaganje: da dva i po mjeseca nakon potpisivanja Sporazuma, u proceduri, od potpisivanja do dostavljanja ovdje, da treba dva i po mjeseca i posebno smo mi, radi informisanosti ovog doma, kao komisija, zatraŹili kompletnu informaciju, znaći od procedure Źta se deŹavalo, od momenta potpisivanja 18.9. do danas, da bi mogli mi u daljnjim raspravama, kao komisija nadleŹna za davanje miŹljenja po pitanju međunarodnih ugovora, donijeti određene stavove i do tada nismo ulazili u ozbiljnije zakljućke i konstatacije o tom predmetu Źta je bilo.

Znaći, ja zaista Źelim da potvrdim da ima potrebe da glasamo o ovim zakljućcima koje smo mi iznijeli, kojim smo izrazili svoje nezadovoljstvo duŹinom trajanja ove procedure.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ:

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik LagumdŹija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŹIJA :

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Mislim da javnost treba znati nekoliko ćinjenica, nekoliko ćinjenica. Ćinjenica broj jedan: Predsjedništvo je ovaj sporazum prihvatilo prije pola godine, prije pola godine, i ovlastilo potpisnika prije pola godine. Potpisniku je trebalo da potpiŹe skoro ćetiri mjeseca. Dobro. MoŹda nije sam, zavisi od druge strane. Onda kad je potpisano, prije tri mjeseca je potpisano – samo da se zna da javnost zna: u ovom parlamentu je ovo ćekalo manje od jednog dana da prođe sve parlamentarne procedure. Dakle, u ovom parlamentu je trebalo manje od jednog dana! Sve je iŹćekićano i Predsjedništvo i Parlament, koliko je bilo, kad je bila komunikacija između Predsjedništva i Parlamenta, sve je obavljeno u 24 sata. A sve ostalo vrijeme je bilo u Vijeću ministara?! I zato moraju odgovarati nadleŹni ministri i Vijeće ministara. Javnost mora znati da je u Vijeću ministara ovo stajalo dva mjeseca i, ako niŹta, Vijeće ministara je moglo se sastati samo radi ovoga u najtehnićkijem mandatu, jer apsolutno niŹta nije bilo sporno. Dakle, građani ove zemlje moraju znati da pola godine duŹe stoje u redovima nego Źto će stajati (kojih će ovo se ticati). To samo treba javnost da zna i da to, hvala Bogu, eto, bar mi u ovom parlamentu jednom kolektivno da smo bili ekspeditivni da brŹi ne moŹemo biti.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema više prijavljenih, zakljućujem raspravu.

Glasaćemo pojedinaćno o sporazumu pod a), pod b), nakon toga i zaključke naše komisije koje ste, nadam se, dobili na svoje stolove.

Molim Dom da se pripremi za glasanje o Sporazumu između BiH i Evropske zajednice o olakšicama kod izdavanja viza.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 37, bez „protiv“ i „suzdržanih“, dovoljnom entitetskom većinom – konstatujem da smo ratifikovali ovaj sporazum.

Pozivam Dom da se izjasni o ratifikaciji Sporazuma. Uvaženi poslanik Vinko Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Ja se isprićavam. Mene nije registriralo, a bio sam „za“. Molio bih da ponovite glasanje.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Molim vas da se pripremimo za ponovljeno glasanje o a) Sporazumu između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o olakšicama kod izdavanja viza.

Pripremite se da glasate.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 38, bez „protiv“ i „suzdržanih“, dovoljnom entitetskom većinom – konstatujem da je data saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma.

Molim Dom da se pripremi za glasanje o ratifikaciji Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 35, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ jedan – konstatujem da je sa dovoljnom entitetskom većinom data saglasnost za ratifikaciju Sporazuma.

Sada bi se Dom trebao da izjasni o zaključku sa 17. sjednice Komisije za spoljne poslove Predstavnićkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 30.11.2007. godine, koji ima stav (1) i (2).

Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 36, „protiv“ nije bilo, jedan „suzdržan“, sa dovoljnom entitetskom većinom – konstatujem da smo usvojili zaključke naše Komisije za spoljne poslove.

Prelazimo na tačku 2.

Ad.2. Zahtjev poslanika Milorada Živkovića, Nike Lozančića i Beriza Belkića za razmatranje Prijedloga izmjena i dopuna Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo kratko želim da vas upoznam da smo mi kao Kolegij imali više od pet sastanaka sa Kancelarijom visokog predstavnika, da je bilo više od osam prijedloga, raznoraznih modifikacija, izmjena i dopuna Poslovnika, da smo zadnji sastanak sa visokim predstavnikom održali jutros u 10,00 sati kada smo uspjeli da nađemo konsenzus u oba doma Parlamentarne skupštine BiH – taj tekst se nalazi pred vama.

Otvaram raspravu o predloženom tekstu, pri čemu, molim vas, mi smo na Proširenom kolegijumu predložili da ograničimo raspravu o Zahtjevu po 127. članu Poslovnika na tri minute, a da ograničimo raspravu o samoj suštini Poslovnika na pet minuta.

Pitam Dom da se izjasni o ovome prijedlogu ali, prije toga, otvaramo raspravu o tome. Uvaženi poslanik Novaković, pa uvaženi poslanik Lagumdžija. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, samo bih želio da otklonimo jednu dilemu. Naime, stekao se utisak iz ovoga što ste rekli da je Prošireni kolegij podržao taj prijedlog, a nije podržao. Dakle, Prošireni kolegij nije podržao prijedlog da se diskusije skrate na tri, odnosno na pet minuta.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nisam rekao da je podržao, rekao sam da se u Proširenom kolegijumu o tome vodila određena rasprava. Mi u Kolegijumu, a i ja kao predsjedavajući imam pravo po Poslovniku da predložim, da bi se dnevni red do kraja ispoštovao, način na koji ćemo raditi u Parlamentu, ali imam isto tako i želju i volju da dobijem i od vas podršku za takav prijedlog.

Uvaženi poslanik Lagumdžija ako je imao nešto. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zemlja se trese u dodatnoj groznici i krizi, kako neki kažu, već evo duže od pet sedmica, evo zbog ovoga. Zbog ovoga. Teške riječi su pale, optužbe, podjele nove, otvaraju se

stare i vi ste sada nama podijelili prije pola sata na sto. Mi toliko vladamo ovom materijom da je nama jasno šta ste vi napravili. Međutim, ovo je zadiranje u suštinske probleme funkcioniranja i, naročito, nekih mogućih kriznih situacija ... zbog kojih je sve se i dešavalo. I vi sada, nakon pet sedmica pauze, tražite da se o jednoj kapitalnoj stvari odlučuje u diskusijama koje treba da budu ograničene na vrijeme koje, najblaže rečeno, je neprimjereno problemima koje imamo pred sobom. Ali nema problema. Ja želim da iskažem svoje grubo neslaganje zbog ovoga, zbog ograničavanja vremena, tim više što ste toliko vremena potrošili da dođete do ovoga šta se napravili. Moći ćemo to objasniti u manje od pet minuta, ako bude stani-pani, ali ćemo naročito objašnjavati poslije, kad izađemo odavde i, što više odavde nejasnoća ostane, to će veći problemi biti kad izađemo. Pa bih vas ja zamolio, gospodine predsjedavajući, da ipak ne ograničavate ovo vrijeme. Vi ćete opet izglasati ono što ste htjeli. Bar da i vama bude jasnije šta ste uradili.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja neću ništa ograničavati. Tražim od Parlamenta da se o tome izjasni.

Uvaženi poslanik Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

S obzirom da se radi o vrlo složenoj, vrlo ozbiljnoj, i važnoj problematici za ovu zemlju, pozivam sve kolege da o ovome vodimo ozbilju raspravu i da ne skraćujemo ovu diskusiju. Ako nismo skraćivali diskusiju kada smo raspravljali o integralim kolima, ne vjerujem da ćemo sada o ovako važnoj stvari, zbog koje se evo sedmicama priča u ovoj zemlji, prelamati preko koljena i skraćivati diskusije poslanicima.

Nije to tako davno bilo kada smo o ovoj i sličnoj materiji raspravljali, kada su nam neki poručivali – trebaju nam javne rasprave, treba nam široka rasprava o tome itd. A danas, iako smo dobili ovaj materijal pola sata prije, neko želi da nas ograniči na pet minuta i da ovo prelama preko koljena.

Predlažem da ovom pitanju posvetimo dužnu pažnju i da omogućimo da poslanici iskažu svoja mišljenja u vezi ove vrlo ozbiljne i važne problematike za ovu zemlju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Halilović. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ:

Da se pridružim ovima ... koji smatraju da ne bi trebalo ograničavati diskusiju, mada mislim da se u ovih pet minuta može dovoljno reći ... To ću kasnije reći, obrazložiti. Sad samo

želim kazati da mi se čini da meni ovo do kraja nije jasno ovde šta se napisalo, a bojim se da ni vama nije jasno.

I drugo, ono što sam htio da primijetim jeste: od maja mjeseca ove godine do danas, vodio sam eto jednu vrstu borbe, akcije da se ove sjednice Parlamenta prenose. Mislim da danas je bio važan dan i za ovaj parlament i za BiH i, eto, primite moju zamjerku, kritiku, što nije osiguran direktan TV prenos, jer ovo je zaista važna sjednica i bilo bi red da građani znaju o čemu se radi, da vide o čemu se radi. Već su sluđeni sa svim mogućim informacijama, dezinformacijama, prijetnjama, od referenduma, otcjepljenja, rata, hoće li biti, neće li biti i, sama činjenica da se ne vrši prenos današnje sjednice Predsjedništva, mislim da govori previše i da ga čak ne bi trebalo komentarisati.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Poštovani predsjedatelju, uvaženi zastupnici, članovi Vijeća ministara, gosti, znači, poštujući ovaj prijedlog koji smo čuli na Proširenom kolegiju, ja ga ne doživljam ni naš klub kao ograničavanje rasprave i zato sam se javio za riječ. Radi se o vremenu koliko traje jedna rasprava i podsjetit ću vas da su neki standardi, recimo, u Vijeću Evrope: ne možete govoriti dulje od pet minuta. Znači, nemojmo sad praviti da neko želi ovdje ograničiti. Ja ne doživljam taj prijedlog kao ograničavanje rasprave nego pokušaj racionaliziranja rasprave prema rokovima, a znamo koji su rokovi utvrđeni od strane visokog predstavnika. To je jedna stvar.

Pridružujem se, neću reći kritikama, ali mišljenju da je trebalo osigurati TV prijenos i to, to je jak argument, pokazali smo u ona tri dana zasjedanja da je javnost dobila jednu kompletniju, cjelovitiju informaciju o stajalištima i stranaka i radu institucija i to je najbolji lijek za odbacivanje negativnih priča i tenzija i stvaranje frustracija i manipulacija s ljudima.

I druga stvar, s kojom bih želio i završiti. Znači, mi imamo jednu odgovornost strašnu. I svi ti koji se pozivaju na tu odgovornost imaju danas priliku da je prakticiraju. Ja sam upozorio ... oporbu, ja razumijem da kritizirate kad nema dogovora i da se nije ispoštovao rok i da se nije našlo rješenje. Ali, ovo je trenutak koji je bitan za zemlju, u smislu ovih rokova koji nam se otvaraju i mogućnosti da radimo. I, ... u tom smislu, mislim da ne trebamo trošiti vrijeme i nije korektno trošiti vrijeme, u smislu stvaranja dodatnih tenzija oko rasprave. Svako će moći reći ovdje što treba reći, ali je činjenica da Parlament, ovim usvajanjem izmjena i dopuna koje su potvrđene danas ovdje javno i od strane visokog predstavnika, ima šansu da prvi pokaže odgovornost i povuče ovu zemlju iz ove važne situacije. I dajmo u tom pravcu, ako možemo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodo, predsjedavajući,

Klub SNSD-a će podržati ovaj predlog upravo koristeći argumentaciju nekih prethodnika da je o ovoj temi sve rečeno. Uvažavajući činjenicu da su neki ljudi, poslanici, a prvenstveno članovi Kolegijuma na ovome dugo radili, a uvažavajući i činjenicu i pravo nekih poslanika da se danas u ovo uključe, mislim da danas se od nas očekuje odluka. Mi smo o ovome raspravljali, dugo raspravljali na različitim tijelima. Svako je dao svoju vrstu doprinosa koji možemo ocjenjivati i pozitivno i negativno, i na bilo koji način, ali da o ovome manje-više svi znaju sve – to je činjenica.

Ja od današnje sjednice očekujem da mi o ovome odlučimo uz puno uvažavanje i da takva odluka podrazumijeva jednu konstruktivnu raspravu ... koja nas neće dovesti u mogućnost da ugrozimo samo odlučivanje što se tiče samog vremena. Ako na ovo nismo potrošili vremena dovoljno u proteklom periodu, a pogotovo dio ljudi koji je danonoćno živio sa ovim i bio uključen u ovome, mislim da imaju pravo danas barem na miru da o ovome odluče, a ja očekujem da ćemo danas o ovome odlučivati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja bih sad stavio na glasanje prijedlog koji sam iznio.

Molim Predstavnički dom da se pripremi za glasanje: da se o Zahtjevu o proceduri 127. ograniči diskusija na tri minute, a rasprava u vezi sa Prijedlogom izmjena i dopuna Poslovnika na pet minuta.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 25, „protiv“ devet, „suzdržanih“ jedan, sa dovoljnom entitetskom većinom – konstatujem da je Dom uvažio prijedlog.

Otvaram raspravu o Zahtjevu za hitni postupak po članu Poslovnika 127. Molim vas da se i elektronski prijavite za raspravu. Ako nema prijavljenih, ako nema prijavljenih, da glasamo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hoćete listing? Izvolite, poslovnička intervencija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine predsjedavajući, očigledno, zaista nešto nije izgleda uredu s ovim. Maloprije je gospodin Zorić glasao, ponavljali smo. Maloprije je gospodin Dokić bio negdje drugo, mada je bio ovde virtualno, sada je Jozo ovde glasao, nije registriran. Mi samo konstatujemo da nešto, mi vidimo da ste vi izabrali da ovo ide.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Tražite ponavljanje glasanja?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ma ne tražimo ponavljanje glasanja, samo malo ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Onda nema potrebe ...

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

...samo malo, molim vas, pošto je evidentno sad, nećemo ništa ostati, ništa nas ne interesuje da ovde piše nekom od nas da je bio „za“ jer mi dobro znamo gdje smo bili. Ali ne bi loše bilo kad dođe do stvarnog glasanja da zaboravite elektroniku, jer bojim se da nešto sa njom ovde nije uredu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Naravno, imate po Poslovniku da tražite i da prozivkom vršimo glasanje. Ali, ako nema problema u vezi sa konstatacijom o prošlom glasanju, molim vas, i, ako ne traži niko od poslanika ponavljanje glasanja – da predemo na raspravu o Zahtjevu po članu 127. Poslovnika. Ja sam pozvao poslanike da se jave ko je za raspravu? Hoćemo ponoviti?

Molim Predstavnički dom da se pripremi za glasanje, ponovno glasanje o prijedlogu koji smo iznijeli.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 27, „protiv“ 10, „suzdržanih“ dva, sa dovoljnom entitetskom većinom – usvojili smo prijedlog Kolegijuma.

Nadam se da nema niko primjedbu na glasanje.

Sad se možete prijaviti za razmatranje po članu 127. predloženog od strane Kolegijuma izmjena i dopuna Poslovnika. O Zahtjevu raspravljamo. Ako se ne javlja niko za raspravu, zaključujem raspravu.

Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete glasati. Sad!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Samo da znate da sam ja bio prijavljen elektronski, ali niste, ali nema problema.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

S obzirom da nisu svi registrovani da su glasali, da li neko traži da se ponovi glasanje? Onda konstatujem da je „za“ 27, „protiv“ jedan, „suzdržanih“ jedan, sa dovoljnom entitetskom većinom – usvojen Zahtjev za hitan postupak po 127. Ja sam pitao da li ima neko da ...

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hoćemo ponoviti ovaj put? Znači klub, molim vas, molim vas strpljenja, pa doći ćemo sve na svoje. Klub SDS-a traži da se ponovi glasanje.

Molim Dom da se pripremi za glasanje o Zahtjevu po 127. Molim vas da se malo pripremite. Nemojte da ponavljamo glasanje.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 31, „protiv“ tri, „suzdržanih“ četiri, sa dovoljnom entitetskom većinom – Zahtjev je usvojen.

Prelazimo na raspravu o izmjenama i dopunama Poslovnika Predstavničkog doma.

Molim vas da se prijavite za raspravu. Izvolite.

Uvaženi poslanik Lagumdžija: poslovnička intervencija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine predsjedavajući, dakle, ovo nije diskusija, ovo je – što bi rekao moj drug Beriz nekada, ne mogu da kažem nekadašnji, nego nekad je on znao reći – prvo prethodno pitanje da razriješimo. Ovo je Poslovnik koji ste predložili vas trojica. Vi ste predlagači. Hoće li neko od vas dati uvodno izlaganje da nam ovo objasni, ne toliko nama, nama je sve jasno, ali ljudima o čijim se sudbinama ovdje radi, ovim ljudima, molim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da se suzdržimo. Po Poslovniku piše da može, a da ne mora, vaše je pitanje hoće li!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine predsjedavajući, ja znam da vi ne morate, prvo i ne morate ništa, mogli ste vi, mogli ste vi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, šta tražite od nas poslovnički?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja tražim od vas ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da se izjasnimo: hoćemo li ili nećemo?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

...dakle, moje pitanje je hoćete li, gospodine predsjedavajući, vi ovo uraditi? Smatram da bi bilo normalno, s obzirom da pet sedmica zemlja stoji radi ovoga, s obzirom da je puno kontraverzi, ima u samom tekstu, a kamoli o onome što je do sada bilo! Pitanje samo: hoćete li vi dati uvodne napomene, da nam objasnite šta ste uradili, kako sve ovo izgleda i na pitanja koja su u javnosti, što kažu, reče moj drug Beriz, bila vrlo jasno objašnjena. Evo da mi još jednom objasnite, jer sad ću ja vas svašta nešto pitati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Jeste li završili?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja bih završio nego ovaj dobacuje, ovaj vaš kolega ovde. Mislim, on je nekada bio mnogo smireniji. On je bio fini Beriz nekad! To od njega, sad počeo ličiti na Sadu, mislim to zaista, tako dug put za tako kratko vrijeme!

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da pređemo na tačku dnevnog reda. Molim vas, znači mi u Kolegijumu smo se dogovorili, iako je napisan Izvještaj sa svim priložima, da mislimo da nije svrsishodno da neko od nas to posebno obrazlaže i želimo da čujemo mišljenje poslanika.

Molim vas da se prijavite za diskusiju. Znači, Izvještaj, koji mi imamo u Kolegijumu i nismo imali potrebe da ga dijelimo bilo kome, smatrali smo da ga ne trebamo podnositi.

Hoću da pitam da li se neko javlja za raspravu? Ako nema rasprave, uvažena poslanica Azra Alajbegović se javila. Vi ste registrovani elektronski ovde, znate.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Elektronski ste rekli da se prijavi, molim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Sljedeći Jerko Ivanković a zatim gospodin Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Znači, registrovali ste me, ipak. Dobro.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, nema više nikakve sumnje, BiH se već duže vremena nalazi u političkoj krizi koja je samo eskalirala nakon nepotpisivanja sporazuma o reformi policije i nakon što BiH nije ispunila uslove za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Nema više nikakve sumnje u to da političku krizu u BiH svojim djelovanjem i ponašanjem proizvode i generiraju stranke koje na državnom nivou čine parlamentarnu većinu i obnašaju vlast u ovoj zemlji.

Također, nema više nikakve sumnje da politička kriza može biti riješena onoga momenta kada to odluči šest stranaka koje čine parlamentarnu većinu. Sve drugo spada u domen podvala i zabluda. I previše je ovdje i do sada rečeno koliko teške posljedice po BiH i njene građane proizvodi politička kriza. Događanja posljednjih dana samo potvrđuju da je oštrica političke krize planski prabačena u Parlament BiH ili Parlamentarnu skupštinu, iako je jasno da se iza krize kriju moćni domoći i inostrani politički lobiji čiji se interesi prelamaju, nažalost, preko ove Parlamentarne skupštine.

Kao sredstvo za prenošenje političke krize u Parlament, vješto se sada koristi Zahtjev visokog predstavnika za izmjene i dopune Poslovnika ... Oko Zahtjeva visokog predstavnika, u ovih 40 dana otkako je upućen, razvilo se toliko nepotrebne polemike, toliko smo s tim opteretili građane da su oni u drugi plan potisnuli brojna druga pitanja koja su, rekao bih, čak i aktuelnija od ovih koje tretira Poslovnik.

Ja osobno nemam nikakvih rezervi prema potrebi potpune transparentnosti u radu ovoga doma, ali se prateći medije u BiH može steći utisak da mi rasprave o svim važnijim pitanjima u ovoj zemlji prvo vodimo u medijima, a tek onda nakon toga o njima raspravljamo u Parlamentu. Mislim da je to pogrešno i da time dodatno generiramo psihozu građana tamo gdje to nije potrebno.

Ja osobno nisam nimalo sretan zbog činjenice da nam visoki predstavnik mora predlagati ili nametati odluke i nimalo se kao poslanik ne osjećam ugodno zbog činjenice što je gotovo sva težina političke krize u ovom momentu prebačena na Parlamentarnu skupštinu BiH. Ta činjenica nas poslanike i ovaj dom dodatno obavezuje da brzo otkočimo uzroke krize koji su nam stavljeni na leđa. Nisam sretan ni zbog činjenice da su se u ovome momentu iza leđa Parlamentarne skupštine sakrili neki stranački i lični obračuni između političkih lidera i ja, koliko god moja ruka i glas imali simboličnu težinu od ukupno 42 glasa u ovom domu, ne

želim dozvoliti, dakle, da budem bilo čiji talac i da nosim teret odgovornosti koji je danas nesumnjivo na ovome domu.

U ovom momentu potpuno su jasne dvije stvari. Prvo, znači da imamo eskalaciju političke krize čije je žarište prebačeno u Parlamentarnu skupštinu. I drugo, da imamo Odluku visokog predstavnika i Zahtjev za izmjenu Poslovnika koji moramo provesti. Mislim da je danas u raspravi potpuno neracionalno i suvišno analizirati šta je pisac htio reći, odnosno šta je cilj Zahtjeva visokog predstavnika za izmjenu Poslovnika i kakve posljedice će to proizvesti, jer to očito neće promijeniti Odluku. Nebitno je i to da li je Odluka preventivne ili suštinske prirode i takve analize mislim da možemo zadržati za sebe.

Još je neracionalnije na bilo koji način opstruirati ili devalvirati Zahtjev visokog predstavnika, jer to dodatno produbljuje krizu i podiže tenzije u ionako uzavreloj situaciji. Mislim da bi danas bilo jedino racionalno i mudro usvojiti izmjene Poslovnika, u skladu sa prijedlogom visokog predstavnika. Svaki drugi pristup, mislim da bi bilo gubljenje vremena i nepotrebno opet produbljivanje krize, produžavanje agonije itd. I, naravno, zašto bi bila odgovornost na ovome parlamentu i na nama poslanicima?

I ovoga puta, bez pretenzije da budem advokat ili da se dodvoravam OHR-u i visokom predstavniku, moram reći da je van pameti za političku krizu u BiH kriviti visokog predstavnika. Mi moramo pogledati istini u oči i uzroke političke krize i, rekao bih slobodno, sramnog položaja BiH u ovom momentu u Evropi, prepoznati u nama i među nama u našem međusobnom nepovjerenju i nespremnosti da se dogovaramo i postignemo konsenzus o pitanjima od značaja za BiH i njene građane.

Izmjena Poslovnika ...

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas da vodite računa o vremenu.

RIFAT DOLIĆ:

Pri kraju sam. Izmjena Poslovnika je prava prilika da to shvatimo i da otpočnemo dogovaranje i donošenje odluka, bez bilo čijeg asistiranja ili ubjeđivanja ili, ne daj Bože, nametanja. Šta god bilo i kakvi god bili, mislim da to možemo i znamo bolje od bilo koga izvan ove zemlje. Treba nam malo više povjerenja i međusobnog uvažavanja i odgovornosti za budućnost ove zemlje i njenih građana.

Dakle, ja ću danas podržati samo odluku koja znači potpuno uvažavanje Zahtjeva visokog predstavnika, bez bilo kakvih improvizacija i kozmetičkih zahvata, jer je to važan test zrelosti i odgovornosti ovog parlamenta i nas poslanika. Mislim da je Prijedlog izmjena i dopuna Poslovnika koji je danas predmet rasprave nedorečen i dvosmislen i da otvara prostor za opstrukcije, posebno u članu 16. koji se odnosi na član 79. Poslovnika koji reguliše način odlučivanja. Ja vjerujem da će i rezultat ove rasprave biti da se ta pitanja konkretiziraju. Ovo

pitanje ovako kako je riješeno u ovome prijedlogu, mislim da otvara puno prostora za nove opstrukcije i mislim da ni najmanje ne poboljšava ono rješenje koje smo do sada imali.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Za repliku se prvi prijavio uvaženi zastupnik Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uz sve uvažavanje kolege Dolića, ja moram da ukažem na činjenicu da ima kontradikcije u samom njegovom pristupu. On se u više navrata poziva na autoritet visokog predstavnika i apeluje da mi uradimo u skladu sa preporukama visokog predstavnika. Pa, upravo je visoki predstavnik, kad je ovo pitanje na dnevnom redu, i u prvoj svojoj odluci sugerisao da se mi u Parlamentu dogovorimo. Upravo je visoki predstavnik činio sve napore u proteklom periodu, evo do ovog prvog *Dana D* da se napravi dogovor u Parlamentu BiH. Svugdje u parlamentima, skupštinske većine se dogovaraju i one su krive i za krizu i za izlaženje iz krize, odgovorne za izlaženje iz krize. Dakle, to ništa nije novo, kolega Doliću. Dakle, evo i ja se pridružujem vašoj konstataciji da evo postupimo u skladu sa intencijama koje su u posljednje vrijeme dolazile iz Kancelarije visokog predstavnika, a to znači da se konačno mi u Parlamentu dogovaramo po svim pitanjima, i po ovom, i ubuduće, ja se nadam, po svim drugim pitanjima. Kao što vidite, postoji mogućnost da se dogovorimo ako postoji politička volja da se dogovaramo.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Je li isto tako replika? Uvaženi poslanik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem zamjeniku predsjedavajućeg.

Dakle, kratko. Uvaženi kolega Dolić je rekao da imamo prisutnu eskalaciju političke krize. Dakle, ja tvrdim da mi nemamo eskalaciju političke krize, pa je kasnije, poslije toga, ponovio najmanje jedno dvadeset puta tu riječ *politička kriza*. Prema tome, dakle ovde se ne radi, ne možemo, ne radi se o tome da je prisutna, kako on kaže: *eskalacija političke krize*, ovde se, dakle, o tome ne radi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Dolić: replika. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

.... nemam potrebe pojašnjavati da se radi o eskalaciji. Mislim da je to vidljivo i slijepom čovjeku, a pogotovo bi nama trebalo biti vidljivo. Moram osvrnuti se malo na repliku gospodina Dokića.

Veći dio njegovog izlaganja ja prihvatom, izuzev činjenice da gospodin Dokić hoće uporno reći da u ovome prijedlogu da su uvažene preporuke visokog predstavnika. Jedna od preporuka se odnosi na način odlučivanja, odnosno način donošenja odluka.

Ja samo tvrdim da ... ta preporuka u ovome prijedlogu apsolutno nije uvažena. Ostale su i dalje nedoumice, ostale su i dalje mogućnosti za razna opstruiranja itd. Ja sam samo to htio reći. Ovaj drugi dio, ove druge dvije preporuke su na neki način uvažene u ovome prijedlogu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Za diskusiju se javio uvaženi poslanik Jerko Ivanković. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti,
u članku 16. izmjena i dopuna Poslovnika koji regulira član 79. je definirano kako se odlučuje. Meni nije jasno, ja iz ovog ne mogu prepoznati da li ovdje se podrazumijeva da bi jedna odluka bila važeća treba biti jedna trećina iz entiteta – izabranih ili prisutnih? Pa bih predložio ako može Kolegij da da odmah tumačenje, da ne bi na sljedećoj sjednici imali problem oko toga koja je odluka važeća ili nije. A, ako ne, ja bih predložio jedan zaključak:

- Zadužuje se Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH da zatraži od Ustavnog suda BiH da da tumačenje članka IV točke 3.d) Ustava BiH, koji je prepisan u članku 16. Prijedloga izmjena i dopuna Poslovnika: da li je potrebna trećina prisutnih ili izabranih zastupnika iz svakog entiteta da glasaju za da bi odluka bila punovažna, kako bi znali na sljedećoj sjednici da li nam neka odluka je punovažna ili nije, da bi izbjegli taj problem.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na redu je uvaženi poslanik Lagumdžija. Međutim, njega trenutno nema u sali. Da li to znači da je odustao od diskusije ili?

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Novaković je sledeći. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, drage kolege, u poslednjih nekoliko desetina dana smo u ovoj zemlji čuli mnogo velikih riječi: od ukidanja bonskih ovlaštenja, preko napuštanja Sarajeva, institucija BiH, do ukidanja entitetskog glasanja, preglasavanja i, ne znam, šta sve ne, a o stranim medijima i čestih pitanja hoće li se podijeliti BiH ili neće i šta sve još ne. Na kraju, u jednom idiličnom raspoloženju smo sve ove probleme riješili.

Ja zaista ne želim da kvarim i remetim ovu idilu, ali ne želim ni da vam uzmem zasluge za rješavanje krize. To ću vam ostaviti. Međutim, ne mogu a da ne kažem da danas nismo riješili problem.

Naime, predloženi tekst poslovnika nije rješenje problema nego skidanje odgovornosti s ciljem izbjegavanja posledica. I to je suštinski kad se radi o ovom poslovniku. Naravno, dobro je što je Evropska komisija pored štapa ponudila malo i mrkvu. Meni se čini dosta ovako tvrdu, tešku za žvakanje, ali u svakom slučaju, evo, imaćemo potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji, parafiranje ustvari Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i onda ćemo nakon toga doći u situaciju da riješimo ono što danas nismo.

Vidite, jedino što je dobro u ovome jeste da je skinuta odgovornost sa Parlamenta. Naime, neko je namjerno htio da u ovaj parlament prenese krizu i prenese odgovornost za posledice krize i, sa te strane gledano, bilo kakav usvojeni poslovnik, bez obzira na tekst, znači da je kriza izvan ovog parlamenta. I to je dobra strana ove priče.

Ostaje problem svima koji su ovdje, i koji će glasati za ovo, kako ovo proglasiti pobjedom. Naime, kako ovo što ovdje piše proglasiti uspjehom, u odnosu na ono što je pisalo ili što je moglo pisati. I, vjerovatno, i tu ima rješenje. Najbolje bi bilo da smo nekako ovo uspjeli završiti bez sjednice, pa da nema nikakvih rasprava. Mislim da bi onda pun efekat imali i da bi kriza zaista bila vrlo efikasno riješena.

Vidite, Klub SDS-a neće podržati ovaj poslovnik. Prvo, zato što mislimo da smo brisanjem nekih stavova iz starog poslovnika situaciju zakomplikovali, a ne relativizovali i ne relaksirali. Tako da smo mi, gospodo, odustali od člana 67. stav (2) Poslovnika, ali smo u isto vrijeme prihvatili ustavnu odredbu koja je i do sada bila. I nije, gospodo, problem u ustavnoj odredbi, problem je u tumačenju ustavne odredbe. Mi nismo ni do sada imali problem u ustavnoj odredbi nego u tome kako je ko tumači, odnosno kako je OHR davao mišljenje o toj ustavnoj odredbi. Sad više nećemo imati problem kako OHR daje mišljenje, nego kako ga mi tumačimo ovde, pa će, vjerovatno, jedan predsjedavajući tumačiti na jedan način, drugi predsjedavajući na drugi način, treći na treći. I na taj način smo, evo, riješili ovaj problem.

Vidite, ovaj sistem korak po korak, pedalj po pedalj, izmjena Poslovnika, a kolega već predlaže da se to definiše i na Ustavnom sudu, ustvari, dovodi do željenog cilja i namjere visokog predstavnika i onog čega smo se upravo najviše plašili, a to je preglasavanje. Naime,

sledeća faza kad smo ovde utvrdili da različito ćemo tumačiti – a danas utvrđujemo da ćemo različito tumačiti Ustav – će biti da u prvoj kritičnoj situaciji neko zatraži stav Ustavnog suda. Predlog je čak danas da to zaključkom uradimo. Kako je Ustavni sud do sada donosio odluke, ja nisam sa pozicije RS i predstavnika ili poslanika iz reda srpskog naroda siguran, iz RS siguran, da će to biti u našu korist. Bolje rečeno, prije sam siguran da neće biti.

Ono što jesmo postigli: da će umjesto našom odlukom preglasavanje biti odlukom Ustavnog suda. I to nam je olakšavajuća okolnost i odluke Ustavnog suda se moraju primijeniti i mi ćemo i taj korak, taj poslednji korak znači, ka realizaciji namjere visokog predstavnika, na ovaj način, ispuniti.

Evo, to je ključni razlog, ne ulazeći sada u neke nelogičnosti, da tri čovjeka mogu usvojiti zakon, a da ga Parlament odbije i da smo to prošlim poslovnikom pokušali izbjeći i da smo možda sad trebali naći način kako da izbjegnemo zloupotrebu tog člana, a ne da vratimo na početak – da tri čovjeka usvoje zakon onaj koji ovaj parlament nije usvojio. Ne ulazeći u još neke izmjene ovdje, za koje mislim da nisu sretno rešenje, vraćam se na ključni razlog koji sam iznio i zbog toga Klub SDS-a zaista ne može podržati izmjene ovog poslovnika.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

S obzirom da je uvaženi poslanik Lagumdžija tu, je li želite sada riječ? Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Mi smo, pošto nismo dobili taj vaš izvještaj, morali da čitamo postojeći Poslovnik, da čitamo onaj predloženi papir od prije desetak dana, i da onda čitamo ovo što piše pred nama. Meni je žao što niste direktno odgovorili na pitanje koje vam je već postavljeno: Šta se dešava u situaciji kad, recimo, 11 poslanika iz RS odluči da ne dođe na Parlament. Po postojećem Poslovniku koji je usvojen u vrijeme Kalr Bilta: nedolazak 11 poslanika iz RS je značio da ustvari ova institucija više ne postoji. Dakle, da budemo jasni, tako je po sadašnjem Poslovniku. To nije ustavna materija, to je Poslovnik reducirao '97. Onda ste vi napravili Poslovnik od prije desetak dana, u kojem ste to stanje zadržali. I ja razumijem, gospodine Živkoviću, zašto ste vi i vaš stranački šef bili toliko oduševljeni onim što ste napravili prije 10 dana. Vi ste tada imali jednu situaciju u kojoj član 79. i 80. je vrlo jasan bio kada je govorio da se odluka može donijeti samo ukoliko za nju glasa makar jedna trećina od svih koji postoje, a ne koji su došli na sjednicu iz oba entiteta.

I danas ste napravili poslovnik koji otvara mogućnost. Ja razumijem zašto vi ne odgovarate. Vi, gospodine Živkoviću, čitate tako da kažete Novakoviću: *Nije tačno, nisi ti to dobro pročitao.* A opet ovi drugi pokušavaju da kažu: *nisi ti Lagumdžija to dobro pročitao.* Dakle, vi ste napravili poslovnik koji je napravljen tako da možete objašnjavati da i postoji i ne postoji i već ste se spremili da idete pred Ustavni sud ako dođe neka krizna situacija.

Da budem vrlo jasan, gospodine predsjedavajući, ja sam zamoljen od predstavnika međunarodne zajednice da porazgovaram malo s njima. Imao sam, meni nije trebalo puno, meni nije trebalo pet sedmica da shvatim šta ljudi hoće. Moje pitanje je bilo samo jedno. Recimo, nek 11. decembra jedna entitetska skupština, hipotetski, nekog 11. decembra, neka entitetska skupština, u nekom sazivu, pa eto zato što hoću da uzmem primjer, blizu mi primjer, odluči da kaže: nemojte dolaziti u Parlament BiH. I, 11 ljudi, evo recimo, zašto 11? Pa zato što je 11: iz Stranke za BiH, SDA, PDP-a i SNSD-a, eto vas je 11. Ovi budu bolesni iz SDA i Stranke za BiH, ovi iz PDP-a, ne daj Bože, gluho bilo, jeste, a vi ste, vas je 11 i dođe ovaj nesretni Novaković sa svojim klubom i dođe Hadži Jovan i nema 5. I ja sam pitao, molim vas, da li tada postoje institucije BiH? Da li je to po postojećem Poslovniku? Ne postoje! Po Poslovniku od prije 10 dana ne postoje!

Mene interesuje po ovome što ste nam podijelili – postoje li? Odgovor je da, postoje. Da, postoje. Ovo je napravljeno, ovo je vrlo inteligentno napravljeno da one postoje. Ali da može Živković govoriti možda i ne postoje. Dakle, pošto je Parlament jedini koji daje tumačenje, mi s ovim poslovníkom usvajamo odmah i njegovo tumačenje. Moramo to znati.

Pazite, meni je sasvim dovoljno da mi predstavnici međunarodne zajednice koji sa i bez nas ovo tumače. Ovde to tako piše ... i ovo je zaista, čestitam, gospodine Lozančić, ogroman pomak na ono što ste vi se potpisali prije 10 dana i rekli da je vaše. To je ogroman pomak, jer po onome od prije 10 dana, kad bi hipotetski 11. septembra 12 ljudi odlučilo da ne dođe, ovaj parlament postoji. Eh, odlično, ono što mene brine, ja sam dakle sa ovim tumačenjem, ovo je za nas prihvatljivo, ovo je velika pobjeda onih koji su zaustavili onu izdaju prije 10 dana. Ovo je velika pobjeda. Ja to zaista priznajem. Trebate i vi, gospodo, reći šta je još dio paketa, šta ste vi, gospodine Živkoviću, dobili za uzvrat za ovo? Za uzvrat za ovo ste dobili da Policijska RS ostaje do novog ustava, znači i dalje. Ali dobro, to će se vidjeti. Nema problema. To ćete vi poslije objašnjavati svom narodu, ovi će svom narodu, to baš i nije tako.

Ono što je meni najvažnije: mi ćemo iz tog vašeg paketa, za razliku od vas koji uzimate sve, uzimati samo ono što nam odgovara. Sa ovim tumačenjem, sa ovim tumačenjem ovog poslovníka, mi smo uradili svoju misiju do ovog koraka. Što bi rekla moja profesorica, stvar, izdaja, stvar ličnog izbora. Mi smo se opredijelili da sad, je li, ovako nešto zahvalim vam se što ste svi vi pomakli prema ovome, koji ste bili za ono prije 10 dana. Jer ono prije 10 dana je značilo da u ovoj hipotetskoj situaciji nema državnih institucija. Sad, sa ovim tumačenjem međunarodne zajednice, njih ima. I to piše ovde.

A vi, gospodine Živkoviću, morate onda sad vi objašnjavajte svojim da ja nisam u pravu. Jer, ako vi drugčije to tumačite od mene, onda vi imate mali problem, vas trojica.

E, sad, prvo, ja čestitam građanima BiH što ćemo iduće sedmice ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas vrijeme samo koje smo usvojili!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Molim?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da pazite na vrijeme koje smo usvojili!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ah, da, dobro. Dakle, dozvolite samo čestitka na kraju. To vam neće biti ... neće vam biti krivo što vam čestitam. Dakle, ja koristim priliku da čestitam građanima BiH što će dobiti iduće sedmice paraf na Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju jer zahvaljujući ovom poslovniku, je li, mi ćemo napraviti korak naprijed u kojem država postoji i ako neko 11. septembra, pardon 11. decembra – ne znam što mi je 11. septembar, vjerovatno liči na 11. decembar, upravo si – dakle, 11. decembra ako nekom padne napamet da kaže neću više u institucije BiH, one sa ovim usvajanjem *Poslovnika*, ovakvim kakav je pred nama, postoje. I to je dobro. I to je dobro. I drago mi je, vi koji glasate „za“, da ste odustali od onoga za šta ste bili do jučer. I to mi je drago.

_____ (?)

I šta sad?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ništa. Ja čestitam! Ja čestitam što smo izašli iz toga. Ja čestitam što ste slomili, čestitam gospodi iz SDA što su bili onako tvrdi, pa evo i ove svoje koalicione partnere ubijedili da se dođe do ovoga. Dakle, da budem vrlo jasan, gospodine Živkoviću, usvajanjem ovog poslovnika, vi ste usvojili ovo tumačenje koje sam ja ovde interpretirao. Pretpostavljam da vam je to jasno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Samo malo. Očigledno. Uvaženi poslanik Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Vrlo je teško, ... netačan navod. Dakle, vrlo je teško izdržati. Gospođa Malić kaže izdaja, Zlatko kaže ukidanje insititucija itd. Ja vam moram reći da ste strašno se ogriješili o istinu, strašno. Vjerujte mi!

Dakle, prije 11 dana, ja znam o čemu gospodin Lagumdžija govori. Govori o usaglašenom modelu mogućih ustavnih promjena između nas trojice. Evo ljudi, evo papira. Nijednog trenutka, nijednim slovom kvorum, u odnosu na definiciju koju je predložio Lajčak, nije promijenjen. U svakoj varijanti našeg papira stoji definicija: kvorum čine 22, bez trećina. Vi ste me, gospođo, prozvali izdajnikom. Lagumdžija tvrdi da smo ukinuli, da, da, Lagumdžija tvrdi da smo ukinuli institucije itd.

A javnosti radi i radi moje ..., jer ja preko novina ne raspravljam, niti ću vrijeđati koga, ali ovo je istina.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lagumdžija: krivi navod. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dakle, da budem jasan, ne znam šta vam misle ovi iz SDA, da ih opet niste poljuljali. Elem, da sraktim priču. Izmjene i dopune koje je Lozančić, istina Niko se potpisao pod ovo i otišao je visokom predstavniku. Članak 16. pošto ga je Niko potpisao, članak 16., samo malo, dakle nije tačno ovo što Beriz tvoj kaže koji je rekao i još upotrijebio riječ da ljudi lažu. Ja samo kažem da nije, član 16. stav (2) kaže (ono što ste vi usvojili) - sukladno članku IV tačka 3.d) Ustava (radi otklanjanja sumnje, vi otklanjate sumnju) jedna trećina članova s teritorija svakog entiteta, navedena u stavku (2) člana 72. ovog poslovnika, izračunava se na osnovu ukupnog broja izabranih, podvlačim izabranih članova s teritorije svakog entiteta, jedna trećina i čitava priča oko toga je bila. Dakle, meni je drago da ste vi odlučili da promijenite vaše mišljenje ili da ste konačno shvatili šta ste mislili.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, polako.

Uvaženi poslanik Niko Lozančić je htio znači.

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, gosti, članovi Vijeća ministara, meni je osobito zadovoljstvo što je uvaženi zastupnik Lagumdžija zadovoljan onim što smo mi uradili i moram reći da očekujem da će i ova odluka o usvajanju ovog poslovnika biti onako zelena kao i ona maloprije, pa ćemo svi biti „za“. Ja ne znam, ja razumijem da vi imate problema. Vama je problem i kad se mi dogovorimo i kad se ne dogovorimo. I ja razumijem vašu poziciju. Vi imate pravo da budete trajno nezadovoljni, to je vaše pravo, znači, kao oporbenog zastupnika. I ja da sam na vašem mjestu, vjerujte mi da bi, vjerovatno, tako radio. Međutim, nisam, na svu sreću, na vašem mjestu i ja imam odgovornost da tražimo rješenja. Ni moja namjera niti članova Kolegija ni u jednom trenutku nije da proizvodimo, a pogotovo, ne daj Bože, da produbljujemo krizu.

Vi danas, dame i gospodo zastupnici, imate Prijedlog izmjena i dopuna Poslovnika. Vi, gospodine Lagumdžija, danas raspravljate o jednoj od mogućih 16 ili 17 verzija oko koje se raspravljalo kako bismo mi danas došli do ovog prijedloga. Fali vam još 16. Za razliku od vas koji u međuvremenu, osim preko novina, niste predložili nijedan prijedlog, ovo zapamti, nijedan prijedlog niste dostavili, a imali ste pravo kao i mi dostaviti prijedlog ovom parlamentu, kakav god ste mislili prijedlog. Znači, vi govorite o nečemu što smo mi radili. I mi

smo nešto uradili, kako god se to vama, ja uvažavam da se to vama ne može dopasti, ili vam se ne dopada. To je vaše pravo. Znači, ali nije korektno, znači, u najmanju ruku nije korektno da nas, koji smo nešto radili i uradili, napadate, etiketirate, prozivate, a da pokušavate sebe predstaviti kao borca za nešto, a niste nijedno moguće rješenje ponudili.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Izetbegović: replika. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, ... dirljiva briga koju pokazuje profesor Lagumdžija za ovu koaliciju SDA - SBiH. Brine se što Haris Silajdžić predstavlja. Još jednom, predsjednik Stranke za BiH zastupa i naše interese, pa sad si zadovoljan što smo mi ispravili neki ... stav koalicionog partnera. Dakle, ako ikad koalicija dođe u pitanje, mi ćemo je, ako ni radi čega drugog, radi profesora Lagumdžije, radi njegove brige, sačuvati.

A što se tiče samog teksta: politika je umijeće mogućeg. Znači, po toj definiciji, vi ste napravili maksimum onoga što je moguće. OHR je vidio ovaj papir i rekao da to je to. Postavio dva principa da bude u skladu sa Ustavom i da se otklone blokade i kazao je da to zadovoljava što ste predložili. To nije danas napomenuto, pa evo, ja to sada uzimam sebi za pravo da napomenem. Dakle, OHR je vidio papir, zadovoljen je s time i on će omogućiti ovo što je rekao sve profesor Lagumdžija. I ja imam te vijesti da ćemo mi, ako Bog da, u decembru potpisati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, krenuti kuda treba, prestati ići tamo gdje ne treba.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVUĆ:

Zahvaljujem.

Da li ima? Da, uvaženi poslanik Ajanović ima repliku na izlaganje uvaženog poslanika Lagumdžije. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Da ne bude da mi se ne da replika. Ja ovdje hoću da repliciram nekim ljudima, pa, između ostalog, i doktoru Lagumdžiji. A prije toga, prvo Doliću itd. Mnogo se brinu i pričaju ne samo oni nego mnogi ljudi pričaju: bit će Bosne ili neće biti Bosne. A ja sam, hvala Bogu, bio učestvovao 1992. godine u Parlamentu gdje je bio Ustav vrlo precizan i jasan i ponosim se s time da je i u najgorim vremenima Bosna ostala i kada su neki ljudi govorili da je neće biti. U Ustavu koji je bio, niste mogli osnovati ijednu opštinu, a da ne bude referendum na cjelokupnom prostoru BiH, a kamoli neki drugi primjer. Pa je i Ustavni sud bio koji je govorio, pa je vlada bila je, pa je Predsjedništvo bilo, pa je govorilo, pa je počeo rat, pa se Bosna nije raspala. Na kraju krajeva, nije se raspala. Međunarodna zajednica je priznala, ostala u svojim granicama, stvorile su se neke nove administrativne podjelu unutra itd.

Znači, ne treba biti zabrinut da će nešto biti, kada neće biti. A što se tiče ovoga samog teksta, normalno da mi ne možemo svi biti zadovoljni u potpunosti, ali ne možemo biti niti nezadovoljni u potpunosti, i zato smatram da je upornim radom ovoga našeg predstavništva ovoga doma došlo do jednog razumnog rješenja koje će omogućiti da mi nastavimo rad koji smo započeli i koji smo krenuli.

I ovde moram Doliću da kažem. Gospodine Doliću, nikad, kakvu god hoćeš da dovedeš poziciju, od bilo kakvih ljudi i bilo kakvih stranaka, uvijek će biti kriznih situacija, jer ne izazivaju ti ljudi kriznu situaciju, nego izaziva Ustav koji je katastrofalan. To je jedna činjenica koju sam ja htio da kažem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako dozvolite, ja bih vama replicirao, pa onda da sve zajedno to stavite. Je li tako?

Želim prvo da kažem, gospodine Lagumdžija, da mi je veoma drago što ste počeli lično da razgovarate, gledajući oči u oči, a ... ne preko svojih izaslanika u partiji to govorite. Ja sam mislio da u vašoj partiji vi govorite preko svojih predstavnika, da nemate hrabrosti da izađete i kažete oči u oči. Drago mi je da ste nekoliko puta pomenuli moje ime i time dali do znanja da, ipak, možete imati hrabrosti da govorite oči u oči.

Jer, ja ovde želim da kažem da alternativa koja je bila ovde u BiH između rešavanja krize i razumnih ljudi, sasvim produbljivanje krize i, možda, odlazak u nekom drugom pravcu, mislim da ono što je gospodin Novaković rekao da smo tu krizu ničim izazvanu u ovom parlamentu, na neki način, odavde izmjestili u legalne institucije BiH.

Isto tako, smatram da niko neće rušiti institucije BiH niti ih napuštati. Strah je bio da se ne dozvoli svim poslanicima dolazak u institucije i glasanje i na taj način borba za svoja prava i Ustav BiH. I to je bio strah. I ja vam ovde obećavam da ako bude do toga došlo da ću ja biti zadnji koji će napustiti ove institucije. Hvala.

Uvaženi poslanik Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Eh, doktore, zahvaljujem se.

Zaista, drago mi je da ste upravo rekli ovo što ste rekli. Mislim da upravo ovako vaše obraćanje je samo potvrda onoga što sam ja već čuo od oficijelnih tumača ovog poslovnika iz međunarodne zajednice, tako da ovo Jerkovo pitanje je praktično ovim apsolvirano.

Gospodine Lozančiću, ja sam vrlo jasan bio. Meni je drago što ste vi došli do drugačije formulacije Lajčakove odluke i ja sam samo imao Lajčakovu odluku kao reper i zato vam ništa novo nisam predlagao. Mi smo bili za Lajčakovu odluku da se ona pretoči u poslovnik. Ja sam, dakle, sada vrlo dobro shvatio gospodina Lozančića, je li, Belkića, evo i vas, da je ovo ustvari Lajčakova odluka što ste nam dali, samo pretočena u jedan drugi jezik koji podrazumijeva upravo da ne trebamo imati strah da neće niko rasturati ove institucije. Dakle, dozvolite da taj

strah ja nemam kad sam siguran da imam ustavno, zakonsko i poslovničko pravo da te institucije opstanu, čak i ukoliko neko odluči da ih svojim bojkotovanjem rasturi. Tu sam siguran kome eventualno, eventualno, eventualno bi moglo pasti napamet da ih rasturi. Sad, usvajanjem ovog poslovnika, to više neće. I to je dobro. I postigli smo pravi cilj. Dobro je da izađemo. Čak smo vas, možda, gospodine Živkoviću, nepravedno optuživali, zbog nepovjerenja koje vlada među nama, da bi vi mogli 11. septembra odlučiti, je li, decembra, izvinjavam se, ne znam šta je, malo sam umoran, 11. decembra, nekog bilo kojeg, da nećete nikada izaći i da ćete se boriti – ovo su institucije ove zemlje koje su vaše kao i moje. I meni je drago da ste vi rekli da ovaj poslovnik i time ste praktično odgovorili Jerki, je li, Ivankoviću da će nam Ustavni sud kad smo mi ovo ovako lijepo zaključili.

Dakle, gospodine Lozančiću, ja sam zadovoljan što ste vi došli do Lajčakove odluke. To mi je drago, jer sam ja u startu podržavao Lajčakovu odluku i nisam bio u prilici da vam nudim bilo šta svoje, jer sam imao podršku stranke i ljudi iz koje ja dolazim Lajčakovoj doluci. A osim toga, niste se nešto ni trudili da vam mi tu pomognemo. Nekako lakše se između sebe dogovarate i to je dobro.

A, gospodine Izetbegoviću, što se vas tiče, ne trebate vi radi mene čuvati tu vašu koaliciju. Tek mi je sad nejasno poslije ovog vašeg. Je li vama Haris šef ili nije, odnosno jasno mi je. Pa čuvajte je vi radi sebe. Vama će ona trebati, čuvajte je sebe radi, vama će ona trebati. Jasno. Čuvajte je sebe radi. Vjerujte mi da će vam biti prijeko potrebna.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Rasprava, ja sam sad za raspravu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Za raspravu. Ima nekoliko replika prije toga. Uvaženi poslanik

MARTIN RAGUŽ:

Trajat će u okviru vremena za repliku.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Naravno, tri minute. A vi ćete to. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Evo, da se ne javljam više. Znači, lijepo je vidjeti, a ja sam najavio ovdje, kad Zlatko se vrati nakon razgovora da će imati jedno jasnije mišljenje. Vidite kako neke stranke imaju toliko vjerodostojnu politiku, znači da nemaju problema sa izlascima i odlascima i nastupima, znate!

Mi smo kao stranka – sad ću biti malo neskroman – prije mjesec dana predložili izlaz iz krize ovdje na sjednici oba doma i danas se potvrđuje da je to jedini put stvarno da – ne da se traži pobjednik ovdje, gospodine Novakoviću, nego da se traži kompromis. Ne možemo ići

više putem da mora biti neko pobijeden ovdje da bi ovoj zemlji bilo dobro. Evo, zato sam se javio za riječ najviše i mislim da je danas jedna od najmoćnijih boljih situacija da prakticiramo poruku da se možemo dogovoriti i da nema poraženih i pobijedenih, a da ova zemlja ide naprijed.

Evo, mislim da je to danas situacija i ... mi smo bili svi svjesni ako je Lajčak bio danas na sjednici, gospodo, i ako je on dao zeleno svjetlo, pa mislim, valjda su to njegove mjere. Bili su svi klubovi tamo. Znači, tu je neupitno bilo da nema tu prostora za manipuliranje i traženje različitih interpretacija u odnosu šta je Lajčak htio šta ... mi možemo ovdje sad to koristiti malo za govornicom itd. I te dvojbe su otklonjene.

I imamo činjenicu da zaista možemo do kraja godine staviti na tračnice institucije i vratiti se onome što nam je prvenstveno zadaća. I ja mislim, evo to je patent gospodina Zorića, citirat ću ga: *ovo je prvi put da je jedan visoki predstavnik pokazao tu jednu vrstu tolerancije i napora da sasluša i da pokuša da ne uruši mogućnost internog dogovora*. Pa hajmo i to pozdraviti. I taj jedan pristup i ...zašto uvijek crno stvari gledati. I ... rekao bih, što se tiče ove točke dnevnog reda, ona je naslovljena znači: *izmjene Poslovnika* i ne znam šta bi drugo mogao danas kao Parlament nego da vidimo – je li to prihvatljivo ili nije? Za nas je prihvatljivo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Kalabić, pa Prodanović su imali replike. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Vrlo kratko. Prvo, ovo što je govorio gospodin Lagumdžija, koliko ja znam, nema nikakve Lajčakove odluke. On je nekoliko puta rekao da mi nismo ispoštovali Lajčakovu odluku. Ja znam da u velikoj želji i priželjkujući Lajčakovu odluku i ono što se trudio gospodin Lagumdžija ovih dana da se desi ta, da se porodi ta odluka, pa je možda permutacija da je bila. Nema odluke nikakve. I jeste da prvi put nema takve odluke kakvu je neko priželjkivao. Što je rekao maloprije gospodin Raguž, tu se slažem, a ja ću uzeti i sebi za pravo da na Proširenom kolegiju, sa koga se mi nismo obratili poslanicima, kada nismo imali sjednicu prije dva dana, upravo sam ja predlagao da se sjedne sa visokim predstavnikom. A tada je bio zahtjev SDP-a da se taj dan radi i da se nema potrebe više sjedati i da ja sam rekao da se pokušamo da prekinemo ove razgovore u trećoj, četvrtoj lizi da se sjedi sa tatom i završi. Ima ili nema priče? I to je učinjeno i evo imamo rezultat.

Pazite, ja znam da se nekome ne sviđa ovaj rezultat. Nije ni to sporno. I onda, u silnoj želji ... nema odluke Lajčakove, s obzirom da je gospodin Lagumdžija govorio javnosti da to ljudi znaju. Znači, nema odluke. Ima priželjkivana, voljena i već viđena, ali je nema, nije se desila.

Pod dva, iz diskusije gospodina Lagumdžije se onaj ko posmatra može vidjeti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo. Vrijeme, molim vas!

DRAGO KALABIĆ:

Vrlo brzo ću. Da smo mijenjali danas Ustav! Nismo mijenjali Ustav, gospodine Lagumdžija. Nismo mijenjali Ustav, mijenjamo Poslovnik. Znači da znate, do sada smo odlučivali po Ustavu neosporenom, odlučujemo danas i odlučivaćemo dalje po Ustavu, znate! Nemojte da dovodite ljude u zabludu da odluke u ovoj zemlji, Ustav BiH jasno je regulisao kako su donesene. Ako nešto promijenite danas, onda ćete ili nešto pokvariti u prošlosti ili u budućnosti. Znači, nešto mislim da ste se tu malo zapetljali. Ne odlučujemo o Ustavu, odlučujemo o Poslovniku koji je akt ovog doma. To što i takođe poštujem vašu želju da u tom poslovniku bude ono što vi želite, je li to Ustav, je li to nešto drugo, je li to proricanje budućnosti, ja smatram da ste to željeli tu. To se nije desilo. Mijenjamo samo Poslovnik a odlučivali smo, odlučujemo danas, gospodine Lagumdžija, i odlučivaćemo i dalje na osnovu neosporenog Ustava. Nismo ništa mijenjali tu Ustav. Je li tako? Tamo i dalje stoje iste odredbe po kojima smo radili, po kojima radimo danas i po kojima ćemo raditi. Je li tako?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Poslovnička intervencija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Lagumdžija: poslovnička intervencija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja ne znam šta je vama toliki problem što se ovo meni dopada. Meni uopšte nije jasno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da kažete poslovničku intervenciju.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Hoćete repliku, svejedno. Repliku povodom

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Rekli ste repliku, ali niste vi na vrijeme za repliku, neko ima još prije vas, ima za repliku, javilo se troje, ako ste za repliku? Ne, ne, molim vas, poslovnička intervencija. Ide po redu. Ako nemate za Poslovnik intervenciju, imaju koji su se javili za repliku, molim vas da sjednete.

Uvaženi poslanik Prodanović: replika; pa Bećirović; pa Križanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, gospodo gosti, predstavnici Savjeta ministara, ... meni je nevjerovatna ... stvar, ali sada tek razumijem poziciju SDP-a u ovoj priči. Prvo, mi smo prvi put uspjeli da kompromisom dođemo do jednog rješenja koje, na

vašu žalost, ne rješava se sutra od strane drugih u BiH. Drugo, to što vi govorite jednu neobičnu tvrdnju, ja moram reći jednu stvar da predstavnici, dakle poslanici, sad govorim iz SNSD-a, odmah, čvrsto vas ubjeđujem i iz reda srpskog naroda nikada nisu razmišljali o napuštanju Parlamentarne skupštine BiH. Vi nam sad inputirate u tom smislu kako je predupređeno nešto.

Dalji problem je istovremeno da vi mislite u određenom smislu kako će sada Stranka za BiH ili SDA da tumači to kako se to postigao sporazum, kakvi su to predlozi i ostalo. Suštinski, vaš problem je u tome što imam utisak jako žalite što niste bili partneri u ovom postizanju kompromisa, a istovremeno problem da objasnite međunarodnoj zajednici kako ćete vi biti protiv ovog, pa onda pokušavate stvarati jednu konfuznu situaciju konflikta ovde u Parlamentarnoj skupštini. Kako ćete biti protiv ovoga kad je rezultat ovog stvaranje jedne funkcionalne aktivnosti Parlamenta, Savjeta ministara, donošenja većeg broja zakona, potpisivanje vrlo značajnog dokumenta, odnosno parafiranje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju!?

Istovremeno, začuđuju me stavovi uvaženog poslanika Novakovića, kada je u pitanju ovaj poslovnik. Istovremeno, moram reći da su njegovi stavovi u čitavom ovom periodu bili dosta umjereniji nego na što smo mi na te probleme ukazivali. Dakle, ukazati na ukupno stanje ovdje moguće je kada budete glasali i kad govorite o svemu ovom da glasate „za“. Kada budete glasali „protiv“, ja znam da će biti problema da objasnite i građanima i biračima. A svi pokazatelji toga, SNSD je imao mogućnost, dakle mi smo ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, vrijeme!

LAZAR PRODANOVIĆ:

... potpuno odlučni – donošenje izmjena i dopuna Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH moguće je kompromisom, ukoliko bude drukčije da ćemo mi biti opozicija. Ali vas čvrsto uvjeravam da smo to bili da bismo bili mnogo konstruktivniji od sadašnje opozicije i SDP-a i SDS-a.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažni poslanik Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Kratko sljedeće replike. Prvo, gospodinu Lozančiću. On nam je doslovice rekao, kaže: *sva sreća da nisam na vašem mjestu*. Replika glasi: sva sreća, gospodine Lozančiću, da mi u SDP-u nismo na vašem mjestu i da mi nismo dio ove parlamentarne većine koja je ovu zemlju dovela na rub propasti.

Drugo, gospodin Ajanović kaže: *Ustav BiH je katastrofalan*. Slažem se, jeste. Aprilski paket iz 2006. takođe je bio katastrofalan.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, molim vas u skladu sa tačkom dnevnog reda.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Moje jedino pitanje glasi: Šta čekate, šta čekate – dakle replika – što BiH ne ponudite bolji Ustav? Građani BiH to čekaju.

I treće, bilo je par poslanika ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo da se slušamo.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ako vi dozvoljavate da dok poslanik govori da drugi dobacuju ovako kao što to rade...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pa vidite da ih upozoravam, pa molim vas, pa ne može biti kriv predsjedavajući za sve što se dešava u sali, pa vidite da ih upozoravam da bi vi mogli da govorite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Da, slušaju vas dobro! I treća stvar, evo sad nema gospodina Raguža, tako da ne mogu replicirati ili dolazi! On govori o vjerodostojnoj politici SDP-a, ja predlažem da ne govorimo baš puno o ko vodi ili ne vodi vjerodostojnu politiku. Ovdje su ljudi poslanici SDP-a koji su to bili i jučer, i danas su, i bit će i sutra, za razliku od vas koji ste, ne znam ni ja, koliko političkih stranaka promijenili u zadnjoj deceniji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Raguž: odgovor na repliku.
Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Ovo je ... netočnog navoda, znači ja nisam govorio ni o vjerodostojnosti politike SDP-a nego jednom izlasku fizičkom i promjeni mišljenja određene osobe. Znači, molim gospodina Bećirovića da vodi računa. A drugo, ja nisam promijenio puno stranaka, promijenio sam dvije stranke, ali oba puta sam želio zadržati vrijednosti zbog kojih sam se uopće uključio u politiku i na taj način sam sačuvao vjerodostojnost.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažni poslanik Križanović je imao repliku, ali ujedno je i sljedeći za diskusiju, pa ja vas molim da objedinite sve to u jedno.

Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Evo, ja zaista odustajem od bilo kakve replike i nastojat ću ... vrlo kratko da ne kvarim ovo jedno dobro raspoloženje koje ide za usvajanjem jednog akta koji će deblokirati mnoge stvari u BiH ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da se slušamo malo, Denise, i ostali molim vas.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

...i po svemu sudeći doprinijeti rješenju izlaska iz krize. Dakle, neću širiti ali dozvolite mi samo da kažem i zbog javnosti i zbog svog vlastitog iskrenog uvjerenja nekoliko stvari u vezi s ovim.

Prvo, ovdje sam čuo da je ovo danas veliki dan za BiH. Postigao se kompromis u Parlamentu BiH koji će riješiti bitne stvari za budući hod BiH. A vidite koliko je ovo, da kažem, lažna kriza koja se napravila na ovom putu. Vidite koliki je interes javnosti danas za ovo što smo mi raspravljali. Građani BiH pojma nemaju o čemu mi pričamo – o Poslovniku. Dakle, ovo je ... jedan dio jedne ozbiljne krize koji mi, rješavajući ovaj problem, nećemo dotaći, njihovu suštinu.

Drugo, usvojiti ćemo Poslovnik u kojem će ostati nejasnoća njegove primjene. Odmah na startu, evo danas, ne znamo kako ćemo ga primjenjivati. Ja sam zabrinut za to. Zabrinut sam i zbog toga što je OHR dio ovog rješenja. I nezadovoljan što je OHR odustao od svog prijedloga i usuglasio se sa rješenjem koje kod nas neće imati jasnu primjenu.

Vidite, ja sam također nezadovoljan i zabrinut što ćemo mi misliti da smo poslali poruku građanima BiH: evo vidite kako to domaće političke snage mogu naći kompromisno rješenje i riješiti i najsloženije probleme. Očekuju od građana da aplaudiraju i da kažemo zadovoljni smo, evo idemo dalje, i da niko ne pita šta smo mi učinili da blokiramo skoro Vijeće ministara dva mjeseca i Parlament dobrim dijelom zbog toga. I naravno, da pošten budem, za mene je ovo već viđen scenarij, ovo se dešavalo i prije a, kada su me pitali kakav će rasplet biti, ja sam rekao dogovoriti će se ljudi, ne brinite ništa, sve će biti uredu do prve krize koja će uslijediti jer se ne rješavaju suštinski problemi.

Evo zbog ovoga ja iznosim ne stav kluba nego evo sad, u ovom trenutku, svoj stav: ne mogu podržati ovakav poslovnik, jer imamo rješenja koja su jednostavno dvoznačna, koja se mogu primjenjivati i ovako i onako, jer mi ne znamo kako ćemo već na sljedećoj sjednici primijeniti odluke ovog poslovnika.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lagumdžija je imao potrebu za replikom. On je došao na red.

Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dakle, da jednom razjasnim za svagda da nas ne bi optuživali što podržavamo nešto ili da nas ne bi opet optuživali što nešto ne podržavamo – da bar vama bude jasno gdje smo mi, a gdje ste vi.

Nama je jako žao eto što ovo nepostojeće ovo Lajčakovo pismo, evo ga ovdje, evo vam ga, kopirat ću, pa ću vam ga dati, nije odluka nego je pismo u kojem kaže šta je odluka ukoliko do 1. decembra ne donesete vi sami, tj. mi odluku. Dakle, ovo je odluka koja vas čeka sutra, ukoliko ne bude ove odluke. Dobro, dakle, da budem vrlo jasan, da ste donijeli odluku ovaku kako je ovdje rečeno, ona bi bila jasna i nedvosmislena. Ona je ovako manje jasna, ali nije nedvosmislena. Ona je precizna, neće niko moći rasturiti institucije njenim bojkotovanjem. I to je sve što smo mi htjeli da uradimo. I to je postignuto. I tu smo svi saglasni – odlično, super i zato nemojte stalno optuživati nas da smo mi nešto nesretni. Mi smo sretni što će doći do jedne ovakve odluke koja će sačuvati moguće nerazumne poteze da neko pokrene.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da ne dobacujemo, završavamo. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dakle da dovršim, gospodine Živkoviću. Neću vam priuštiti da budem protiv, neću vam to priuštiti iz jednog vrlo jednostavnog razloga što zahvaljujući onome što smo vam radili zadnjih 15 dana dobacili ste dovde. I, zahvaljujući onome što smo vam radili zadnjih 15 dana, imat ćemo iduće sedmice Sporazum o sabilizaciji i pridruživanju i treba čestitati građanima što ćemo to dobiti. Vrlo jednostavno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, samo malo, molim vas.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Sad bi vi da ja budem protiv, neću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Zorić, pa Kalabić, pa Jovičić.
Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Ja bih htio replicirati upravo zbog ovog zadnjeg. Gospodine Lagumdžija, slobodno budite protiv, a mi ćemo vam, ipak, priuštiti sreću da se ovo donese. Jer, vi ste rekli da ćete biti sretni da se donese ova izmjena Poslovnika, mi ćemo osigurati, a vi slobodno budite protiv.

A još bih, kad sam se sad javio za riječ, kolegi Denisu rekao da su se neke stranke zvale Savez komunista Jugoslavije, Savez komunista BiH, pa on ne proziva te ljude. Za razliku od tih ljudi, ja nisam promijenio stranku, ja sam osnivao jednu stranku i osnovao sam još jednu sa istim imenom, jer mi baš nije bilo omogućeno u datom momentu djelovati ... u tom političkom okviru. Dakle, nisam mijenjao nego sam osnivao i jednu i drugu stranku. I molim vas, pripazite kad drugi put to budete smatrali lošim! Dapače, ja sam vrlo ponosan i na jedno i na drugo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

S obzirom da, ipak, gospodin Lagumdžija je pokazao da se malo šalio sa nama danas i da smo te njegove prve tri teze oko pisma i glave, odnosno pisma i odluke Ustava, raskrinkali, osta ova njegova zadnja tema: znate, mi smo uspjeli da spriječimo nečega rasturanje. A to vam je kad prevedete: ovaj parlament je današnjom odlukom obezbijedio vazduh u ovoj sali, vazduha će biti, jer mi Poslovníkom obezbjeđujemo vazduh. O kom rasturanju? Na imaginaciji živite, gospodine Lagumdžija, pod imaginarnim strahovima i prijetnjama javnosti i onome što, što, što prodajete zadnjih mjesec dana. O čijem rasturanju? Rasturanju moje zemlje, institucija koje ste vi privatizovali da su vaše i još prijetite da neko na neki način – nije tačno, nije tačno. Vi sada smatrate da smo mi jednim aktom, jednim dokumentom, mi riješili nešto što nije bilo uopšte upitno. I kad prevedemo, kažemo: mi sad imamo, evo ja se slažem, ako ovim poslovníkom obezbjeđujemo postojanje vazduha u ovoj sali i da taj vazduh neće biti nakon ovog, današnje odluke, neće biti upitan.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, ja sam volio da ste mi dali ranije riječ i htio sam da se javim. Zaista pozdravljam ovu gospodu iz civilnog društva i nemojte ovih deset prvih diskusija gospodinu Lagumdžiji tamo stavljati kao nešto važno, nego ovu posljednju. A onda ćete mene dovesti na televiziju, pa ćete reći kako ovdje neki poslanici se javljaju, ne javljaju. Vidite šta je doprinos javljanja! Znaite, tako malo ocjenjujte. Dakle, to sam htio da predložim. A što se tiče samog gospodina Lagumdžije, pa znate šta, imate zaista odlične prijedloge, ali mogli ste da ovo uprostate, pa ste na početku trebali reći: *podržaću ovo*, a kasnije kad se mi javimo i vas hvalimo vi sve kažete: *nećemo*. Pa da obrnete malo redoslijed. Nego cijelo vrijeme produžismo sat vremena zbog toga što ste vi to htjeli. Nećete, a, na kraju, eto sad hoćete, e, sad stvarno žao mi je što nema novinara i baš bih volio da snime kad vi pritisnete tamo, a ja ću sad tražiti listing da vidim zašta ćete vi glasati i baš mi je to važno i zaista podržavam vaš ovaj posljednji stav zato što ste prihvatili realnost da je jedino ovo sad moguće.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći, nije problem uopšte, dobićete riječ; samo da konstatujemo da sljedeći za diskusiju se javio uvaženi poslanik Hadži Jovan Mitrović, nakon toga uvaženi poslanik Dokić. Molim vas da se javite za diskusiju, ako još neko ima želju.

Uvaženi poslanik Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Krivi navod. Ja uopšte nisam rekao kako ću glasati. Ja sam samo rekao da se ovo meni sviđa. Samo malo i rekao sam, samo malo, samo malo, opusti se, Slavko, dakle i rekao sam da neću biti protiv. A listing ćete dobiti sa velikim zadovoljstvom. Pravo da vam kažem, sad nekako s obzirom da ste vi tako jedinstveni u tom spašavanju institucija, možda je najbolje da se mi fino sklonimo malo ustranu, da se suzdržimo fino, da vam čestitamo i da vi fino krenete zajedno naprijed i to je najbolje da vam ne bi narušili idilu tu. Meni je žao što nije ovo još preciznije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nemojte samo izlaziti.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Samo mi je žao što nije ovo preciznije, a pravo da vam kažem i ovo je bolje šta se od vas moglo očekivati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da, hvala, to, to, to je bilo dobro. Uvažni poslanik Hadži Jovan Mitrović ima diskusiju. Izvolite.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, ovo što imamo pred sobom: izmjena i dopuna Poslovnika ... i ovaj period koji smo proveli, vidim kao izgubljen, izgubljeno vrijeme. Zašto izgubljeno vrijeme? Zato što u javnosti smo pokušavali izraziti iz različitih političkih opcija da stanemo iza ili ispred glasača i naroda da ubjeđujemo ono što sam često puta govorio da se borimo za njega i ovo što ovdje neko reče nema pobjednika i poraženi – ovdje će biti pobjednika i poraženih.

Meni je žao što sam izgubio i onaj dan prošli što sam ovdje došao i bar sebi neću dozvoliti da učestvujem u tim nekim pričama velikim, misleći da to zaista ide u tom pravcu, da nećemo nametanje, pa čak i da prihvatimo tako nešto što će nametnuti ovaj visoki predstavnik. Ovaj ovdje predlog, mučilo ... se par dana, što je došao ovdje, nije ništa drugo nego pretočeno, na jedan način drugim riječima, što je Lajčak pripremio – ovo je ovdje, gospodo, iznešeno. Ovdje vidim da je poražena javnost, ja govorim o javnosti u RS, i to dobro poražena. Očekujem ovako da će se završiti sa policijom isto ovako. Nekad sam mislio da ovi stranci koji dolaze i koji se nalaze u BiH da ima dosta trećerazrednih političara, tek sad vidim da su to profesionalci žestoki, da znaju kad nešto ne ide ovako, znaju to lijepo i da kupe. Ne znam samo kolika je juče bila cijena u Banja Luci, šta je to, da li je Elektroprivreda, da li je, ne znam, nešto u privatizaciji, ali ova promjena je uzeta.

Prevaren je narod i nikako ne može da se otvori oči tom narodu da ne nasjeda na trikove, da mjesecima se zavarava i na kraju se donese to što se donese. Ja sam za to bio, gospodo, da ste to uradili i donijeli onoga momenta kada je čovjek rekao: *Ako do 1. ne donesete vi, ja ću to nametnuti. Uradite odmah naredni dan!* Ne bi se dovodili u ovu poziciju.

Ovdje ima par članova za koje nije sporno što je došlo do promjena: kao član tamo 21. kad su u pitanju kvorum Kolegijuma, nije sporan član izmjena 25. stav (3) itd., član 6., član 26., u stvari itd., ako predsjedavajući ne prisustvuje sjednici, nije isto privremeno i ne prisustvuje, ali, dobro, može i to da funkcioniše i sa takvom promjenom, član 12. U članu 67. stav (2) kvorum čine većina svih članova izabranih u Predstavničkom domu. Gledam to u članu 67. u Poslovniku ... kaže: *Kvorum čine 22 poslanika, uz uslov da je prisutno najmanje po jedna trećina poslanika iz svakog entiteta.* Gospodo, ovo je ono što je tražio visoki predstavnik. I nemojmo narodu da izađemo ovdje i kažemo: mi smo pobijedili. Nismo pobijedili! Ja ne vidim ovdje pobjednika, ovdje je narod pobjednik, ovaj, poražen i on je ovdje izgubio što je slušao velike priče i bio spreman apsolutno na neke stvari koje su se ovdje mogle čuti. Ja i prošli put sam rekao: moguće je ovdje svašta u ovoj zemlji da se desi.

Dalje, član 97. sve odluke oba doma; molim vas da privedem kraju, govorim o Poslovniku ... izmjeni i dopuni: sve odluke oba doma donose se većinom glasova onih koji su prisutni i koji glasaju, oba doma. A ovdje, vidjećete u članu 97. na šta se to odnosi, on se potpuno, ... potpuno, mijenja, odluke u Domu, a ovdje su znači obuhvatili su oba doma. Dalje, član 17. u članu 80. Kolegijum će radeći kao komisija nastojati da u roku od tri dana, znači nastavlja se, postigne saglasnost, ako tamo ne uspije se izglasati i onda, molim vas, jedan predstavnik iz jednog entiteta uzima na sebe obavezu da završi u ime svih poslanika ovdje

poslanika iz drugog entiteta. Uzima, znači, za pravo kompletne jedne partije koja ima svoje predstavnike, uzima u ime moje da kaže ovo je uredu i da se ne vrati ovdje da se još jednom pitam i da kažem hoću li ili neću. Ovo dovoljno govori šta će se ovdje dešavati.

... ova izmjena i dopuna je Lajčakov prijedlog, zato danas ovdje nema televizije, zato će biti na televizijama u RS i ovdje u Sarajevu priča jedna i druga, a ja se slažem potpuno sa gospodinom Lagumdžijom. On kad fali Srbina, ja znam da smo mi izgubili. Znam da smo ovdje ... poraženi, da smo onako kako je visoki predstavnik rekao da je to urađeno. Ovako će se desiti i sa policijom, nemojte nas odugovlačiti, mjesecima to, uradite sutra i sa policijom. Nemojte držati tenzije tamo! Jel' se to potpisalo u više navrata, isto ćete ovako nešto donijeti. Preuzeli ste na sebe odgovornost, radite i nastavite to dalje, pa vi objašnjavajte narodu, ja to više neću. Ja ću protiv ovoga biti, protiv izmjene i dopune Poslovnika.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Kalabić. Replika.

DRAGO KALABIĆ:

Uvaženom kolegi Jovanu Mitroviću, Hadži Jovanu Mitroviću da i on ima pravo, da i on ima pravo da se pridruži gospodinu Lagumdžiji u željama i pretpostavka šta je rekla Mara gatar šta će biti. Mara Gatar ima i zvanični savjetnik, ko hoće može da ga otvori da vidi tamo šta ona predviđa. Ovo jestu pretpostavke o kojima on ima pravo da govori. Ali ovome se ništa nije desilo. A društvo koje danas čini opozicija kakva-takva u svakom parlamentu mora biti, pa evo i ovdje, ako su istomišljenici ovi što danas predstavljaju opoziciju, mogu čak uzeti i pauzu da usaglase stavove. Vrlo su blizu, nije sporno. Znači, dozvoljavam da su pretpostavke o svemu, ali ja samo hoću da kažem da ovo o čemu je govorio moj uvaženi kolega Hadži Jovan Mitrović – da može pretpostavljati, da može zamišljati, ne znam ni ja, šta će se desiti, a hoću odgovorno da kažem da se ovo nije desilo i da ovo sad ne stoji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Hadži Jovan Mitrović. Izvolite.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Gospodine Kalabiću, ja ovo ne pretpostavljam. Ovo je ne od 335 odluka ko zna koja odluka i svaka odluka ima svoju cijenu. I ova je odluka na jedan svojevrstan način imala svoju cijenu, juče je naplaćeno to. Samo me zanima kada će gospoda iz OHR-a definitivno izvući ono sve iz ladica i kada će definitivno odgovarati oni koji su do ovoga držali, ne znam koliko godina, ovaj narod u zabludi, a na kraju će se svesti onako kako visoki predstavnik i međunarodna zajednica hoće. Znači, nije ovo pretpostavka, živi bili pa vidjeli, a vidjećete i vi, ali, onda, volio bi da odgovarate za ono što ste držali u zabludi narod.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Kalabić: replika.
Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Ja ću odustati od replike jer uvažavam i poštujem svog kolegu Hadži Mitrovića s obzirom da je on najzaslužniji u RS za ustoličenje Vlade Milorada Dodika. On je na čuvenoj bijeljinskoj skupštini ustoličio njega kao političara, kao premijera tada i danas, i ja iz tog razloga imam obavezu da ne repliciram u nekom drugom pravcu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći za diskusiju se javio uvaženi poslanik Dokić.
Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, evo moja je sugestija na početku ove moje diskusije da se nakon svega ovoga suzdržavamo od replika. Neću ovim da kažem da nemate pravo da replicirate na ovo što ću ja reći, a pogotovo, pogotovo je ovo sugestija onim poslanicima koji su se saglasili sa ovakvim prijedlogom ili onima koji su u Proširenom kolegijumu glasali za ovaj prijedlog.

Mogao je ovaj poslovnik da bude precizniji u nekim odredbama, to je apsolutno tačno, ali očigledno da do te preciznosti nismo mogli doći. I, ako već nismo mogli doći do te preciznosti, da li bi zaista bilo dobro da smo i danas dobili informaciju da se oko ničeg nismo mogli dogovoriti i da poslanik, da budemo taoci, suštinski, svemu onome što treba da se desi u narednom periodu, pozitivno da se desi u narednom periodu za sve građane BiH zbog evo nedostatka jednog poslovnika o radu Parlamenta. U takvoj situaciji, kada se nismo mogli dogovoriti oko preciznih rješenja, zar ima išta logičnijeg nego tamo gdje nismo spremni da dogradimo neke stvari koje su u Ustavu, nego da se pozovemo na Ustav. I upravo oni koji su često pozivali na Ustav, evo sad su dobili priliku da imamo jedan dokument koji je u tom kontekstu potpuno u skladu sa Ustavom.

Druga stvar, ovdje je neko pominjao neke odredbe iz starog poslovnika ... koje su izbrisane a odnose se na onu proceduru usaglašavanja, pa ponovnog glasanja – to je izbjegnuto. Ja hoću da podsjetim da je takav bio i prvi poslovnik nakon Dejtonskog sporazuma. Poslovnik koji smo napravili '96., odnosno '97. je upravo imao takvo rješenje: nakon što jedan zakon nije imao entitetsku većinu, usaglašavaju se predsjedavajući i njegovi zamjenici; ako se usaglase, taj zakon nije vraćan na ponovo odlučivanje. Dakle, ne vidim razloga zbog čega bi sad to dovelo nas u poziciju da neko, u ovom slučaju predsjedavajući iz bilo kog naroda, bude taj koji bi mogao iznevjeriti interes. On ima odgovornost, on je tu odgovornost preuzeo, mi smo mu

dali odgovornost, on je tu odgovornost preuzeo, mi smo mu dali odgovornost, sve trojici od njih, i neka tu odgovornost nose.

Ja evo pozdravljam takvu jednu odluku, jer nas ona sad, ona nas sad, kako da kažem, oslobađa ili štedi nas onih procedura i vrćenja ukrug oko nekih odluka. Dakle, evo, to su razlozi, to su ključni razlozi zbog čega će i PDP i svi poslanici iz PDP-a podržati ovaj poslovnik kao jedno kompromisno rješenje da bi išli dalje u razrješavanju ove krize u koju smo došli. I još samo da kažem: to u politici, u jednom demokratskom odlučivanju, nema pobjednika i nema poraženih. Zna se gdje su, kad su pobjednici, kad poraženi i kamo sreće da u ovoj zemlji nikad ne dođemo u tu situaciju da nekoga proglašavamo pobjednikom, a nekom poraženim. Ima različitih stavova, ima različitih gledanja, sučeljavanja argumenata i ima kompromisa. Ovdje, ovo rješenje Poslovnika je jedan politički kompromis.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Novaković je imao repliku. Je li tako?

Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Jeste, predsjedavajući. Vidite, ja zaista ne mogu, ne mogu ... vjerovati, gospodine Dokiću, da ćete vi podržati izmjene Poslovnika zato što u njemu piše da tri čovjeka mogu odlučiti što Parlament nije mogao. Ja mogu prihvatiti da ćete vi, bez obzira na to što to tamo ima, podržati izmjene Poslovnika, ali da ćete prihvatiti zato što to ima tamo, to zaista nije logično. Jer pazite, mi jesmo to imali i mijenjali smo zato što nije logično. Ja bih volio, ima li u nekoj drugoj zemlji u demokratskoj praksi ovaj princip; ako ima, evo ga i ja sam za to da ga glasamo, evo i ja ću podržati Poslovnik, ako to još negdje ima osim kod nas.

S druge strane, pazite, ... pošto sam ja pomenuo pobjednike i pobjedene, evo videćemo narednih dana, čitaćemo medije i vidjećemo hoće li se pričati o pobjednicima! Evo da vidimo, ja bih volio da niko ne bude pobjednik, ali, evo, vidjećemo šta će mediji pisati, šta će izjavljivati pojedini koji ne sede ovdje, koji dakle ne sede ovdje, ko je pobijedio, ko je izgubio i šta se dešava ovo. Ja nisam sretan što je to tako, ja mislim da ovdje treba tražiti kompromis. Ali ne na način kako smo to sada radili. Ovo nije kompromis. Mi smo iznašli model kako da više nema bonskih ovlaštenja visoki predstavnik. Odsad ćemo, prije nego što on nametne, mi sami sebi to nametnuti. I nema više potrebe on da nameće, odsad ćemo mi to raditi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju uvaženi poslanik Halilović.

Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici i ostali, da vam pravo kažem, bio sam malo zbunjen na početku, nije mi bilo do kraja jasno, pa sam to htio više da pitam u formi pitanja nego u formi diskusije, jer nije mi do kraja bilo jasno – da li je ovo izabranih ili prisutnih? Ali eto, poslije svih ovih diskusija, razumio sam ... da se odluke donose na osnovu broja prisutnih što je uredu i kad bih uvažio sve ove primjedbe kolega poslanika, naročito one koji su iz opozicije, posebno mi se ne sviđa ovaj dio koji daje Klegiju da donese odluke, jer praktično mi ... danas s ovim poslovnikom još jednog visokog predstavnika ... iznad Parlamenta, još jednog visokog predstavnika. Osjećam se nekako, čak sam mislio da u prvoj varijanti da odustajem od diskusije, u drugoj varijanti sam mislio da gotovo nema potrebe diskutovati, ali ja ću ipak nekoliko riječi kazati ... Iskreno mi je drago iako sam pobornik javnosti da i zalagao sam se od početka da televizija direktno prenosi ove parlamente, jer svjedoci smo da, ako mogu zamoliti samo ja ću zaista biti ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas tišine malo.

SEFER HALILOVIĆ:

Ja sam vrlo strpljivo slušao svakog i ja bih zamolio za ovih mojih tri minuta da ... Mi živimo ovdje u BiH i odlično znamo na koji se način i kako vrši medijska manipulacija i hajmo biti iskreni ... Ja sam zadovoljan što ćemo mi danas usvojiti ovaj poslovnik i ovaj poslovnik će imati moju podršku, ali sam tužan što on nije rezultat kompromisa i sporazuma, kako vi to ovdje predstavljate, nego rezultat batine koja vam je stala nad glavom i mogli ste to uraditi prije 1. decembra.

Na vašu žalost to nije prvi put, mi smo imali situaciju ...kad je visoki predstavnik izašao sa onim prijedlogom o organizaciji policije, kad je održan taj takozvani *Mini bošnjački sabor*, gdje su rezolutno odbili, da nema šansi, da se nikada neće prihvatiti nikakav sporazum u BiH u kome postoji policija RS, da bi nakon male prijetnje iz OHR-a stavovi bili promijenjeni, zamotani u neakvu foliju i preko toga se prećutno prešlo – kao eto mi smo uradili koliko smo mogli, mi u ovoj fazi ne možemo više pa ići ćemo dalje. Uredu, vi nastavite tako raditi i jednog dana, valjda, doći ćemo do jednog makar nezavisnog medija, mada ja mislim da sad trenutno ne postoji baš nijedan. Iza tih medija postoje vrlo jaki lobiji koji vrlo perfidno prenose stranačke stavove ... i, nažalost, žao mi je što moram govoriti, ali eto neka sam se svako pogleda u ogledalo, pa neka sam sa sobom održi sastanak, nek vidi na šta to sve liči. I u jednom i u drugom i sad bi ovdje se dalo mnogo toga nabrajati.

I još jednu samo kratku rečenicu. Ovdje se cijelo vrijeme manipuliše, odnosno govori se sa ... mogućnosti da, eto, poslanici iz RS ne dođu na sjednicu, može se hipotetički dogoditi da i poslanici Federacije ne dođu na sjednicu Parlamenta. Dakle, teorijski je i to moguće. Ne znam, meni ovdje smeta ova činjenica zašto bi se unaprijed entitet koji se zove RS ili poslanici iz entiteta RS unaprijed se markirali i proglašavali ovakvim kakvim se proglašavaju. To je moguće hipotetički da se dogodi ... i sa druge strane.

I na kraju, hajde konačno usvojite ovo, makar i pod batinom visokog predstavnika, da se više narod ne prepada od rata, od belaja, od svega onoga što će se dogoditi. Pogledajte samo kako divljaju cijene, pogledajte kako obični ljudi žive, pa će vam biti mnogo toga jasnije! A što se sudbine tiče BiH, ja nisam zabrinut za nju: kad smo je preživjeli, kad smo preživjeli '92. godinu, ovo je ipak 2007. godina i ne postoji nikakva paralela ili sličnost ... između ovih 15 godina između.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju se prijavio uvaženi poslanik Bećirović.

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

S obzirom da su i govornici pri kraju, ja ću biti vrlo kratak. Ne bih želio da kvarim stvorenu idilu, ima ona narodna poslovice: *čemu se nadala, dobro se udala*.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Također vrlo kratko. Ja spadam u onu grupu poslanika koja je ... zadovoljna ovim što se napravilo. I ja mislim da jeste to bilo pod patronatom, na neki način, visokog predstavnika, ali mislim da je, prije svega, rezultat dogovora vas trojice i vama trojici ja čestitam i čestitam onoj trojici koji nisu ovdje. Mislim da je to pošteno i korektno reći. Znam pod kojim ste pritiskom bili izloženi ... i znam ... kako su mediji prenosili u zadnjih mjesec dana i žao mi je što ih sad nema. Mislim da je ovo prilika da javnosti BiH, bez obzira kako će to ko shvatiti, pošaljemo jednu dobru poruku. Mislim da imamo dobre šanse da potpišemo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju i prije par dana sam u jednom razgovoru od jednog međunarodnog čovjeka ovdje čuo ... da mi imamo šanse da budemo pozvani u NATO pakt 2009. godine, što mislim da je jako dobra vijest i mislim da je vrijeme da se počne.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Milim vas da se slušamo.

ADEM HUSKIĆ:

Ne znam, zahvaljujem, znači mislim da je vrijeme da počemo slati pozitivne poruke građanima i da ... da razbijemo te strahove, ta nepovjerenja, lošu atmosferu i mislim da je ono

što je jedne prilike kolega Džaferović rekao da je najpotrebnija zdrava atmosfera ovdje. Ja mislim da smo došli do toga. Evo, izražavam svoje zadovoljstvo i samo sam to htio da kažem i da kažem svima da želim sretan vikend i da prekine ovo.

Zahvaljujem.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći se javio uvaŹeni poslanik Lozančić, prvi zamjenik predsjedatelja.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Ja ću samo ovu prigodu iskoristiti da se prije svega zahvalim svojim kolegama u Kolegiju koji su sukladno preporukama koje su dali na onoj zajedničkoj sjednici oba doma Parlamenta u duhu kompromisa, tolerancije, strpljivosti i uvaŹavali skupa s nama, skupa sa mnom i skupa sa mnogobrojnim sudionicima, dali doprinos da dođemo da rješenja. Zahvaljujem se isto tako na potpori OHR-a ovakvom načinu rada, jel' mislim da je ovo bolji način rada nego nametanje odluka. I Źelim sve nas pozvati da i u budućem radu, kad budemo donosili druge odluke, nastavimo njegovati ovakav duh i ovakvu atmosferu u radu ovog tijela, najvišeg zakonodavnog tijela u BiH.

Hvala vam lijepo.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako se nema, ako nema niko ... da se javi više za raspravu, zakljućujem raspravu.

Molim da pozove se; ja sam zakljućio raspravu. Pitao sam da li ima neko za raspravu, ali, ako ... insistirate, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŹIJA:

Gospodine predsjedavajući, pošto sam već skrenuo paŹnju da možda struja ne radi, da ne bi bilo nesporazuma, mi smo suzdržani. A sad ćemo mi glasati, da bi vas, eto.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Molim vas da se pripremite za glasanje.

MoŹete da glasate. Sad!

„Za“ 27, „protiv“ četiri, „suzdržanih“ sedam, sa dovoljnom entitetskom većinom – konstatujem da smo usvojili Prijedlog izmjena i dopuna Poslovnika ... Predstavnićkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

... zaključujem 17. sjednicu i molim vas da imate u vidu da će nastavak sjednice, odnosno zakazana 18. sjednica biti 12.

Sjednica je završena u 17,20 sati.